

**ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчальної роботи

_____ Л.І.Чорний

(підпис)

(ініціали, прізвище)

27 серпня 2019 року

М.П.

**НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ
навчальної дисципліни
«МИТНЕ ПРАВО»
для підготовки на другому освітньому рівні
здобувачів вищої освіти ступеня магістра
за спеціальністю 262 Правоохоронна діяльність
галузі знань 26 Цивільна безпека
за денною формою навчання**

м. Хмельницький
2019

ЗМІСТ

			Стор.
1.	Структура вивчення навчальної дисципліни		3
	1.1.	Тематичний план навчальної дисципліни	3
	1.2.	Лекції	3
	1.3.	Семінарські заняття	5
	1.4.	Самостійна робота студентів	23
	1.5.	Індивідуальні завдання	33
	1.6.	Підсумковий контроль	37
2.	Схема нарахування балів		34
3.	Рекомендовані джерела		38
4.	Інформаційні ресурси в Інтернеті		46

1. Структура вивчення навчальної дисципліни

1.1. Тематичний план навчальної дисципліни

№ теми	Назва теми	Кількість годин											
		Денна форма навчання						Заочна форма навчання					
		Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
			Лекції	Сем.	Лабор.	Ін.зав.	СРС		Лекції	Сем.	Лабор.	Ін.зав.	СРС
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	Митна політика України та митне право	22	6	4	-	-	12	14	2	-	-	-	12
2	Поняття та види митних режимів	20	4	4	-	-	12	20	4	2	-	-	14
3	Переміщення і пропуск товарів і транспортних засобів через митний кордон України	18	4	4	-	-	10	16	2	-	-	-	14
4	Митне оформлення. Декларування	16	4	2	-	-	10	18	2	2	-	-	14
5	Митно-тарифне регулювання та стягнення митних платежів	16	4	2	-	-	10	18	2	2	-	-	14
6	Митний контроль	14	2	2	-	-	10	17	2	1	-	-	14
7	Відповідальність за порушення митних правил	14	2	2	-	-	10	17	2	1	-	-	14
	Усього годин	120	26	20	-	-	74	120	16	8	-	-	96

1.2. Лекції

№ з/п	Назва і план теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	2		4
1.	Митна політика України та митне право	6	2
1.1.	Поняття і зміст митної політики України.		
1.2.	Поняття державної митної справи та її правове регулювання. Завдання та предмет митного права.		
1.3.	Взаємозв'язок митного права з іншими галузями права.		
1.4.	Характеристика норм податкового права.		

1.5.	Міжнародне співробітництво з питань митної справи.		
1.6.			
2.	Поняття та види митних режимів	4	4
2.1.	Загальні правила застосування митних режимів.		
2.2.	Характеристика митних режимів та умови поміщення товарів в дані режими.		
3.	Переміщення і пропуск товарів і транспортних засобів через митний кордон України	4	2
3.1.	Правове регулювання переміщення товарів та транспортних засобів.		
3.2.	Основні принципи переміщення товарів та транспортних засобів.		
3.3.	Заборона щодо переміщення окремих товарів через митний кордон України.		
3.4.	Обмеження щодо переміщення окремих товарів через митний кордон України.		
3.5.	Митні формальності при переміщенні товарів через митний кордон України різними видами транспорту.		
4.	Митне оформлення. Декларування	4	2
4.1.	Поняття, мета та ознаки митного оформлення.		
4.2.	Місце, час та строки здійснення митного оформлення.		
4.3.	Процедура декларування.		
4.4.	Митна декларація та її різновиди.		
5.	Митно-тарифне регулювання та стягнення митних платежів	4	2
5.1.	Мито. Митний тариф України. Ставки мита, їх види та порядок установлення.		
5.2.	Митна вартість товарів та методи її визначення.		
5.3.	Митні пільги та тарифні преференції (тарифні пільги).		
5.4.	Гарантії забезпечення виконання зобов'язань перед органами доходів і зборів.		
6.	Митний контроль	2	2
6.1.	Правове регулювання здійснення митного контролю.		
6.2.	Форми митного контролю.		
6.3.	Особливі процедури митного контролю.		
6.4.	Спрощений митний контроль.		
7.	Відповідальність за порушення митних правил	2	2
7.1.	Види стягнень за порушення митних правил.		
7.2.	Порядок провадження у справах про порушення митних правил.		
7.3.	Органи, уповноважені розглядати справи про порушення митних правил.		
7.4.	Види юридичної відповідальності за порушення податкового законодавства.		
7.5.	Місце та строки розгляду справи про порушення митних правил.		
7.6.	Оскарження постанов про порушення митних правил.		
7.7.	Виконання постанови про накладання стягнення за порушення митних правил		
	Усього	26	16

1.3. Семінарські заняття

У матеріалах до семінарських занять містяться питання для обговорення на навчальному занятті, завдання, наводяться переліки літератури і нормативно-правових актів, необхідних для вивчення теми семінарського заняття, вказуються теми доповідей, що рекомендуються, та рефератів. Спірні в літературі теоретичні питання за відповідною темою, на які необхідно звернути увагу студентам при підготовці до семінарського заняття, зазначаються викладачем, який проводить заняття у відповідній навчальній групі.

Семінарські заняття можуть проводитися за доповідною системою, у формі «круглих столів», наукових конференцій, диспутів у студентських навчальних групах, тощо за розсудом викладача. Метою підготовки студентами доповідей (співдоповідей) і виступів під час проведення семінарських занять, написання ними рефератів є прищеплення навичок самостійної роботи над літературними джерелами, законами й іншими правовими актами, використання опублікованої судової і господарської практики для того, щоб на основі їхнього аналізу й узагальнення студенти могли робити власні висновки теоретичного і практичного характеру, обґрунтовуючи їх відповідним чином. Кількість часу, який виділяється на розгляд теоретичних питань і дискусії, визначається викладачем.

У матеріалах до занять також містяться питання для обговорення. У списку рекомендованих джерел зазначені роботи, знання яких необхідно студентам для засвоєння матеріалів теми і виконання завдань; спеціальна література призначена для більш глибокого вивчення питань теми.

Основне завдання занять — навчити студентів розуміти сутність та специфіку фінансів та фінансової системи; вміти аналізувати основні нормативно-правові акти щодо регулювання митних відносин; могли оцінювати тенденції розвитку митного законодавства; аналізувати та порівнювати митно-правові категорії; досліджувати правовий статус суб'єктів митних правовідносин, систему та компетенцію органів влади у сфері митної діяльності держави.

Приступаючи до вивчення, студент повинен вчитися юридично мислити, самостійно, без «підказок» коментарів, довідників, оцінювати ту чи іншу правову ситуацію (наприклад при вирішенні ситуаційних завдань). Більше уваги потрібно приділяти навчальній, монографічній літературі, статтям у наукових журналах. При підготовці до занять студенти повинні переглянути рекомендовані джерела, правові акти й інші матеріали, які стосуються відповідної теми. Лише після цього можна приступити до складання доповідей і співдоповідей на семінарських заняттях, написання рефератів і виконання завдань. Викладач, який веде семінарське заняття, може рекомендувати студентам і інші, крім зазначених в переліку, джерела з урахуванням новітніх публікацій.

Таким чином, готуючись до занять по темі, треба:

уважно ознайомитися з планом заняття і списком нормативних актів, що рекомендуються, та навчальної та спеціальної літератури;

студенти мають засвоїти методичні вказівки, вивчити відповідні питання в конспекті і підручнику;

опрацювати нормативні акти з відповідної теми;

законспектувати одну або дві наукові праці з рекомендованого списку джерел;

використовуючи вивчений матеріал, вирішити завдання, вказані викладачем.

Розкриваючи теоретичні питання, студенти повинні прагнути до максимально повного і чіткого викладу всіх проблем, що досліджуються. При цьому важливо показати діалектику їхнього розвитку, розкрити відмінності в трактуванні розглядуваних положень, провести порівняльний аналіз питань, що висвічуються у відповідних розділах різних підручників, у спеціальній літературі.

Аналізуючи зміст правових норм, студенти мають в обов'язковому порядку давати точні і конкретні посилання на відповідні нормативно-правові акти: вказувати, коли і ким вони прийняті, відповідні статті (пункти, підпункти і т. ін.). При цьому студенти повинні звертатися безпосередньо до нормативних актів, а не викладати їх зміст за навчальною, додатковою або популярною літературою. Використовуючи коментар до законодавства, необхідно розмежувати текст коментарю від тексту самого нормативно-правового акту.

Конспектування літератури не повинне носити характер механічного переписування. Літературне джерело треба обов'язково заздалегідь прочитати, не конспектуючи. Потім потрібно «пробігти» очима текст і занотувати цікаві фрагменти у вигляді цитат або своїми словами, посилаючись кожного разу на сторінку. Важливо, щоб законспектований матеріал незалежно від його обсягу, був достатній за змістовим навантаженням і логічно завершений.

Вирішення завдань, які рекомендуються викладачем до семінарських занять, повинно ґрунтуватися на вимогах правових приписів процесуального та матеріального законодавства. Розв'язки ситуаційних завдань студент повинен занотувати у свій робочий зошит, який можна користуватися під час відповіді на семінарському занятті при вирішенні тої чи іншої ситуаційної задачі (казусу).

При підготовці до семінарських занять студенти повинні використовувати рекомендовані джерела у законодавстві, серед навчальної та наукової літератури. Результати самостійної роботи студенти повинні занотувати у свої робочі зошити з навчальної дисципліни.

Усі питання, які виникають у студентів при підготовці до семінарських занять, під час самостійної роботи, можуть бути вирішені під час групових та індивідуальних консультацій, що здійснюються викладачем, відповідно до затвердженого графіку.

Семінарське заняття 1

Тема 1: Митна політика України та митне право

Питання для усного опитування та дискусії

Поняття митної території і митного кордону України.

- 1.1 Митні інтереси держави.
- 1.2. Поняття і зміст митної політики України.
- 1.3. Поняття митної безпеки держави.
- 1.4. Поняття державної митної справи та її правове регулювання.
- 1.5. Сутність, форма та особливості методів адміністративної діяльності митних органів

Аудиторна письмова робота

Виконання студентами тестових завдань з питань теми заняття.

Методичні вказівки

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: митна територія, митний кордон, митний кордон України, митна політика, митні інтереси держави, митна безпека держави, державна митна справа.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах: Митна політика – це система принципів та напрямів діяльності держави у сфері забезпечення своїх економічних інтересів та безпеки за допомогою митно-тарифних та нетарифних заходів регулювання зовнішньої торгівлі.

Основні засади митної політики ґрунтуються на принципах встановлених Законом України «Про зовнішньоекономічну діяльність» в якому зазначено, що суб'єкти

зовнішньоекономічної діяльності керуються такими принципами:

Принципом суверенітету народу України у здійсненні зовнішньоекономічної діяльності, що полягає у:

- виключному праві народу України самостійно та незалежно здійснювати зовнішньоекономічну діяльність на території України, керуючись законами, що діють на території України;

- обов'язку України неухильно виконувати всі договори і зобов'язання України в галузі міжнародних економічних відносин;

Принципом свободи зовнішньоекономічного підприємництва, що полягає у:

- праві суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності добровільно вступати у зовнішньоекономічні зв'язки;

- праві суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності здійснювати її в будь-яких формах, які прямо не заборонені чинними законами України;

- обов'язку додержувати при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності порядку, встановленого законами України;

- виключному праві власності суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності на всі одержані ними результати зовнішньоекономічної діяльності;

Принципом юридичної рівності і недискримінації, що полягає у:

- рівності перед законом всіх суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності, незалежно від форм власності, в тому числі держави, при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності;

- забороні будь-яких, крім передбачених цим Законом, дій держави, результатом яких є обмеження прав і дискримінація суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності, а також іноземних суб'єктів господарської діяльності за формами власності, місцем розташування та іншими ознаками;

- неприпустимості обмежувальної діяльності з боку будь-яких її суб'єктів, крім випадків, передбачених цим Законом;

Принципом захисту інтересів суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності, який полягає у тому, що Україна як держава:

- забезпечує рівний захист інтересів всіх суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності та іноземних суб'єктів господарської діяльності на її території згідно з законами України;

- здійснює рівний захист всіх суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності України за межами України згідно з нормами міжнародного права;

- здійснює захист державних інтересів України як на її території, так і за її межами лише відповідно до законів України, умов підписаних нею міжнародних договорів та норм міжнародного права;

Принципом еквівалентності обміну, неприпустимості демпінгу при ввезенні та вивезенні товарів.

Митна політика являє собою певний комплекс заходів, спрямованих на забезпечення ефективного функціонування митних кордонів та забезпечення захисту національних інтересів та національної безпеки держави у зовнішньоекономічній сфері.

Митна політика спрямована на інтеграцію української економіки до світового господарства і важливим засобом вирішення цього завдання є участь України в міжнародному співробітництві в галузі митної справи. Так, тільки за перші вісім років існування нашої держави Верховною Радою України було ратифіковано 292 міжнародних угод (конвенцій, хартій, договорів і протоколів до них). Завдяки цьому було започатковано і розширено договірно-правові відносини з 54 країнами світу (в тому числі укладено 37 договорів про встановлення дружніх стосунків або принципів взаємовідносин), з рядом впливових міжнародних організацій (Міжнародний банк реконструкції та розвитку, Міжнародний валютний фонд, ЄС, Європейський банк реконструкції та розвитку, Бельгійсько-Люксембурзький Економічний Союз, СНД тощо). Україна приєдналася до 51

міжнародної угоди універсального рівня та 34 регіональних.

Українські вчені, аналізуючи принципи митної політики, дійшли висновку, що «право як сукупність правових норм носить догматичний характер і не здатне еволюціонувати саме по собі. Політика, як суспільне явище, навпаки, пов'язана з суспільством, для неї характерна діалектична природа, політика є самодостатньою за своїм змістом і незалежною від державної влади, примусу. В ситуації, коли, наприклад, в рамках митної політики держава А вживає заходи у відповідь на дискримінаційні дії держави Б., ці дії завдають збитків у першу чергу резидентам держави Б., які юридично не несуть ніякої відповідальності за дії уряду, а вже потім, опосередковано, завдаються збитки економіці держави Б. Аналогічно поняття національної безпеки і національних інтересів мають пріоритет перед інтересами окремих фізичних та юридичних осіб. Саме з цих причин можна говорити про правові принципи митної політики з певними застереженнями, оскільки правові норми не можуть відображати динаміки зовнішніх та внутрішніх об'єктивних факторів. Подібні зміни зовнішніх та внутрішніх об'єктивних факторів викликають зміни в змісті політики взагалі та державної політики зокрема, а ті, в свою чергу, ініціюють законотворчий процес, результатом якого стають зміни в правових нормах».

Успіх просування України до Європейської та світової спільноти залежить від напряму розвитку наукових досліджень в Україні, наукового розроблення системи загальних доктринальних поглядів як правової ідеології по реалізації Стратегії інтеграції України до Європейського Союзу.

Державна митна справа здійснюється з додержанням прийнятих у міжнародній практиці форм декларування товарів, методів визначення митної вартості товарів, систем класифікації та кодування товарів та системи митної статистики, інших загальноновизнаних у світі норм і стандартів.

Засади державної митної справи, зокрема, правовий статус органів доходів і зборів, митна територія та митний кордон України, процедури митного контролю та митного оформлення товарів, що переміщуються через митний кордон України, митні режими та умови їх застосування, заборони та/або обмеження щодо ввезення в Україну, вивезення з України та переміщення через територію України транзитом окремих видів товарів, умови та порядок справляння митних платежів, митні пільги, визначаються Митним кодексом України та іншими законами України.

Безпосереднє керівництво здійсненням державної митної справи покладається на центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну податкову і митну політику (Міністерство фінансів України).

Згідно легального визначення можна розглянути зміст митної справи:

митна справа є поліструктурним явищем й включає в себе: встановлені порядок і умови переміщення товарів через митний кордон України, їх митний контроль та митне оформлення, застосування механізмів тарифного і нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності, справляння митних платежів, ведення митної статистики, обмін митною інформацією, ведення Української класифікації товарів зовнішньоекономічної діяльності, здійснення відповідно до закону державного контролю нехарчової продукції при її ввезенні на митну територію України, запобігання та протидія контрабанді, боротьба з порушеннями митних правил, організація і забезпечення діяльності органів доходів і зборів та інші заходи, спрямовані на реалізацію державної політики у сфері державної митної справи;

митна справа є складовою частиною зовнішньополітичної і зовнішньоекономічної діяльності України, де дотримуються визнаної у міжнародних відносинах системи класифікації та кодування товарів, єдиної форми декларування експорту і імпорту товарів, митної інформації, інших міжнародних норм і стандартів;

у митну справу також включається митна статистика та ведення товарної номенклатури зовнішньоекономічної діяльності, профілактика виявлення та припинення контрабанди та інших порушень митного законодавства, розгляд справ про їх порушення, співробітництво з митними органами інших країн;

у митній справі при виконанні своїх безпосередніх обов'язків митні органи зв'язані з іншими правовідносинами: міжнародно-правовими, цивільно-правовими, зовнішньо-економічними;

митна справа є засобом забезпечення прав та законних інтересів фізичних та юридичних осіб має внутрішній та зовнішній аспект. Внутрішній аспект зв'язаний із безпекою людини, наприклад, від незаконного переміщення наркотичних засобів прекурсорів, інших подібних їм за дією препаратів, неякісних лікарських препаратів, продуктів харчування, товарів народного споживання тощо. Зовнішній аспект зв'язаний із задоволенням культурних та інших потреб населення України: міжнародний туризм, міжнародний культурний обмін, лікування за рубежом, навчання, спілкування із родичами, міграція тощо.

митна справа є засобом забезпечення безпеки держави полягає в тому, що при її здійсненні визначальним моментом є захист суверенітету України, її економічних інтересів. Через здійснення митної справи держава може захищати проголошені Конституцією України пріоритети, і перш за все життя та здоров'я своїх громадян, їх законні права та інтереси.

Семінарське заняття 2

Тема 1: Митна політика України та митне право

Питання для усного опитування та дискусії

- 2.1. Поняття митного права.
- 2.2. Предмет та метод митного права.
- 2.3. Система митного права.
- 2.4. Митно-правові відносини.
- 2.5. Джерела митного права.
- 2.6. Удосконалення митного права.

Аудиторна письмова робота

Виконання студентами тестових завдань з питань теми заняття.

Методичні вказівки

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: митне право, система митного права, митно-правові відносини.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах: Категорія «митне право» виводиться із загальнотеоретичних підходів до номенології: право як галузь, право як законодавство, право як напрям розвитку науки та право як навчальна дисципліна.

В основному предмет митного права складають управлінські відносини. Проте митне право й охоплює собою надання митних послуг, що відноситься до предмета цивільного права. Виділяти останні з комплексу митної справи недоцільно.

Хоча в структурі цих відносин і переважають управлінські рішення, але вони не вичерпують усього предмету митного правового регулювання. До його складу входять і багато інших якісно необхідних суспільних відносин, що регулюються нормами різних

галузей права: конституційного, адміністративного, трудового, банківського, міжнародного права й інших. Будучи різнорідними за своїм складом та приналежністю, усі ці відносини інтегровані у визначену специфічну спільність — митні відносини, за однією спільною для всіх ознакою, що систематизує: переміщення товарів і транспортних засобів через митний кордон та забезпечує функціонування відповідної державної служби.

Митні відносини, будучи комплексними за галузевою приналежністю, все ж таки складають єдине ціле і виділяються як самостійний предмет комплексної галузі митного права. Ми погоджуємося з тими представниками науки адміністративного права, що відносять митні відносини до адміністративних. Проте ці відносини ускладнені необхідністю комплексного регулювання відносин, що тісно зв'язані із митною справою. До того митні відносини так чи інакше тісно зв'язані із різними аспектами прояву властивостей речей, їх правового режиму, їх приналежності – тобто з майновими відносинами, що спонукає необхідність забезпечувати майнові права та охоронювані законом інтереси власників (економічний детермінізм). Це зумовлює необхідність регулювання і деяких приватних відносин.

Комплексний характер митних правовідносин об'єктивно зумовлює й застосування різних методів їх правового регулювання. Для кожного виду суспільних відносин, охоплених поняттям митних, застосовуються властиві їм способи впливу. Комплексному характеру митних відносин відповідає «комплексний метод» митного права – комбіноване застосування правових способів впливу на суб'єктів в аспекті забезпечення митних режимів і реалізації інших засобів митної політики.

Вагомою підставою виділення митного права в самостійну галузь права вважається наявність кодифікаційних актів – у даному випадку МК України й Закону України «Про єдиний митний тариф». Той факт, що деякі норми МК України одночасно входять до складу інших галузей права, анітрохи не спростовує висновку про їхню незмінну приналежність митному праву. Норми з подвійною приналежністю з тим же предметом, тим же способом впливу входять до інших галузей права. Вони функціонально поєднуються в системі митного права. Порівняння показує, що МК України містить самостійне нормативне регулювання, більш повне, детальне і чітке ніж склад адміністративних правопорушень у митній сфері (митні правопорушення) і провадження по них (митний процес).

Митне право – не вторинне утворення в системі права, а напрям первинного правового утворення, а саме адміністративного права, у якому є підгалуззю адміністративного права. Але присутність норм із «подвійним громадянством» додає митному праву характер комплексної галузі права, поряд, наприклад, з підприємницьким, морським, повітряним, банківським, екологічним правом і ін.

Після з'ясування об'єктивних умов виникнення й становлення митного права можна сформулювати поняття митного права.

Митне право – це комплексна галузь законодавства, система встановлених (санкціонованих) державою правових норм різної галузевої приналежності, що регулюють суспільні відносини у сфері митної справи і митної політики. Така дефініція відображає позитивістський підхід і може бути застосовна до поняття митне законодавство.

Регулювання митних відносин здійснюється шляхом адміністративного нормотворення, адміністративного розпорядження та правоохоронної діяльності. Такий метод не тільки відображає владну природу державного управління, односторонність і обов'язковість приписів для зобов'язаних осіб, але допускає деякі елементи рівності.

Система митного права є інституційною і дворівневою. Інституційність митного права зумовлена наявністю значної кількості нормативних актів, присвячених регулюванню окремих інститутів митного права.

Митне право України має пандектну систему і його норми, як і норми більшості

інших галузей права, поділяються на дві великі частини: Загальну й Спеціальну.

Загальна частина митного права включає митні правові норми, у яких виражені загальні положення, що стосуються регулювання всієї сукупності суспільних відносин у сфері митної справи. Положення норм Загальної частини мають загальне значення. Вони застосовуються лише у тому разі, коли нема спеціальної норми або спеціальна норма суперечить загальній. До складу Загальної частини входять такі митно-правові інститути – системні утворення митно-правових правил, що регулюють однорідні суспільні відносини в митній справі, котрі: закріплюють мету, принципи й зміст митної справи; регулюють правовий статус митних органів; регулюють державну службу в митних органах і визначають правовий статус посадових осіб митних органів; упорядковують правовий статус осіб, що переміщують товари і транспортні засоби через митний кордон; визначають форми і методи митної діяльності, серед яких важлива роль належить митно-правовим нормам, що регламентують порядок прийняття актів у сфері митної справи й здійснення інших процесуальних і процедурних дій; регулюють примус у митній сфері.

Спеціальна частина митного права містить розташовані у визначеному МК України порядку і логічній послідовності інститути митного права, зв'язок між якими об'єктивно обумовлений самою сутністю та змістом митної справи. До складу Особливої частини входять митно-правові інститути, що поєднують такі групи митно-правових норм, що регулюють: переміщення через митний кордон товарів і транспортних засобів; митні режими; митні платежі; митне оформлення; митний контроль; валютний контроль; ведення митної статистики і ТН ЗЕД.

До Спеціальної частини митного права відносяться також норми, що регламентують юрисдикційну діяльність митних органів. Ці норми містяться в Митному кодексі.

Семінарське заняття 3

Тема 2: Поняття та види митних режимів

Питання для усного опитування та дискусії

- 3.1. Загальні правила застосування імпорту (випуск для вільного обігу).
- 3.2. Загальні правила застосування реімпорту як митних режимів.
- 3.3. Загальні правила застосування експорту (остаточне вивезення).
- 3.4. Загальні правила застосування реекспорту як митних режимів.
- 3.5. Загальні правила застосування режиму митного складу.

Аудиторна письмова робота

Виконання студентами тестових завдань з питань теми заняття.

Методичні вказівки

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: митний режим, імпорт, реімпорт, експорт, реекспорт, транзит, тимчасове ввезення, тимчасове вивезення, митний склад, вільна митна зона, безмитна торгівля.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах: що митний режим – це сукупність норм, установлених законами з питань митної справи що залежно від заявленої мети переміщення товарів і транспортних засобів через митний кордон України визначає порядок такого переміщення й обсяг митних процедур, які при цьому здійснюються.

Декларант самостійно вибирає митний режим, у який розміщуються товари, відповідно до мети їхнього переміщення через митний кордон України, і на підставі документів, які подаються митному органу для здійснення митного контролю й митного оформлення (стаття 186 Митного кодексу України). **Зміна митного режиму** допускається

за умови виконання всіх належних процедур щодо заявленого режиму, дотримання вимог законодавства щодо тарифних і нетарифних заходів регулювання та подання митному органу для здійснення митного контролю й митного оформлення товарів та відповідних документів, які підтверджують заявлений режим.

Митним кодексом України передбачено застосування таких митних режимів:

- імпорту;
- експорту;
- транзиту;
- тимчасового ввозу (вивозу);
- митного складу;
- реімпорту;
- реекспорту;
- спеціальної митної зони;
- магазину безмитної торгівлі;
- переробки на митній території України;
- переробки за межами митної території України;
- знищення або руйнування;
- відмова на користь держави.

Імпорт – митний режим, відповідно до якого товари вво-зяться на митну територію України для вільного обігу без обмеження терміну їх перебування на цій території та можуть використовуватися, без будь-яких митних обмежень (ст. 188 МК України).

Реімпорт – митний режим, відповідно до якого товари, що походять з України та вивезені за межі митної території України згідно з митним режимом експорту, не пізніше, ніж у встановле-ний законодавством строк, ввозяться на митну територію України для вільного обігу на цій території (ст. 190 МК України).

Відмова на користь держави – митний режим, відповідно до якого власник відмовляється від товарів, що перебувають під митним контролем, без будь-яких умов на свою користь. У режимі відмови на користь держави на товари не нараховуються і не справляються податки і збори, а також не застосовуються заходи нетарифного регулювання (ст. 246 МК України).

Відмова від товарів на користь держави допускається з дозволу митного органу. Митне оформлення товарів відповідно до зазначеного режиму здійснюється із застосуванням вантажної митної декларації у встановленому порядку.

Експорт – митний режим, відповідно до якого товари вивозяться за межі митної території України для вільного обігу без зобов'язання про їх повернення на цю територію та без встановлення умов їх використання за межами митної території України (ст. 194 МК України). Експорт є одним із пріоритетних напрямів зовнішньоекономічної діяльності держави.

Реекспорт – митний режим, відповідно до якого товари, що походять з інших країн, не пізніше ніж у встановлений законодавством строк з моменту їх ввезення на митну територію України вивозяться з цієї території в режимі експорту (ст. 196 МК України).

Семінарське заняття 4

Тема 2: Поняття та види митних режимів

Питання для усного опитування та дискусії

- 4.1. Загальні правила застосування транзиту, тимчасового ввезення та тимчасового вивезення як митних режимів.
- 4.2. Загальні правила застосування вільної митної зони та безмитної торгівлі як митних режимів.

- 4.3. Загальні правила застосування переробки на митній території та переробки за межами митної території як митних режимів.
- 4.4. Загальні правила застосування знищення або руйнування та відмови на користь держави як митних режимів.

Аудиторна письмова робота

Виконання студентами тестових завдань з питань теми заняття.

Методичні вказівки

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: митний режим, транзит, тимчасове ввезення, тимчасове вивезення, митний склад, вільна митна зона, безмитна торгівля.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах: **Знищення або руйнування** – митний режим, відповідно до якого товари, ввезені на митну територію України, знищуються під митним контролем чи приводяться у стан, який виключає їх використання, без справляння податків, установлених на імпорт, а також без застосування заходів нетарифного регулювання до товарів, що знищуються або руйнуються.

Тимчасове ввезення (вивезення) – митний режим, відповідно до якого товари можуть ввозитися на митну територію України чи вивозитися за межі митної території України з обов'язковим наступним поверненням цих товарів без будь-яких змін, крім природного зношення чи втрат за нормальних умов транспортування (ст. 204 МК України).

Транзит – митний режим, відповідно до якого товари і транспортні засоби переміщуються під митним контролем між двома митними органами або в межах зони діяльності одного митного органу без будь-якого використання таких товарів і транспортних засобів на митній території України (ст. 200 МК України).

Переробка на митній території України – митний режим, відповідно до якого ввезені на митну територію України товари, що походять з інших країн, піддаються у встановленому законодавством порядку переробці без застосування до них заходів нетарифного регулювання, за умови вивезення за межі митної території України продуктів переробки відповідно до митного режиму експорту (ст. 229 МК України).

Переробка за межами митної території України – митний режим, відповідно до якого товари, що перебувають у вільному обігу на митній території України, вивозяться без застосування заходів тарифного та нетарифного регулювання з метою їх переробки за межами митної території України та наступного повернення в Україну (ст. 237 МК України).

Митний склад – митний режим, відповідно до якого ввезені з-за меж митної території України товари зберігаються під митним контролем без справляння податків і зборів і без застосування до них заходів нетарифного регулювання та інших обмежень у період зберігання, а товари, що вивозяться за межі митної території України, зберігаються під митним контролем після митного оформлення митними органами до фактичного їх вивезення за межі митної території України (ст. 212. МК України).

Магазин безмитної торгівлі – митний режим, відповідно до якого товари, а також супутні товарам роботи, не призначені для споживання на митній території України, знаходяться та реалізуються під митним контролем у пунктах пропуску на митному кордоні України, відкритих для міжнародного сполучення, інших зонах митного контролю, визначених митними органами України, без справляння мита, податків, установлених на експорт та імпорт таких товарів, та без застосування заходів нетарифного регулювання (ст. 225 МК України).

Спеціальна митна зона – це митний режим, відповідно до якого до товарів, які ввозяться на території відповідних типів спеціальних (вільних) економічних зон із-за меж митної території України, а також до товарів, які вивозяться з територій зазначених зон за межі митної території України, не застосовуються заходи тарифного і нетарифного регулювання, якщо інше не передбачено законом (ст. 217 МК України).

Семінарське заняття 5

Тема 3: Переміщення і пропуск товарів і транспортних засобів через митний кордон України

Питання для усного опитування та дискусії

- 5.1. Правове регулювання переміщення товарів та транспортних засобів.
- 5.2. Основні принципи переміщення товарів та транспортних засобів.
- 5.3. Заборона щодо переміщення окремих товарів через митний кордон України.
- 5.4. Обмеження щодо переміщення окремих товарів через митний кордон України.

Аудиторна письмова робота

Виконання студентами тестових завдань з питань теми заняття.

Методичні вказівки

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є : переміщення товарів, переміщення транспортних засобів, заборона щодо переміщення окремих товарів через митний кордон України, обмеження щодо переміщення окремих товарів через митний кордон України.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах: Переміщення товарів через митний кордон України здійснюється засобами авіаційного, водного, автомобільного, залізничного, трубопровідного транспорту та лініями електропередачі, а також змішаними перевезеннями. Під змішаним (комбінованим) перевезенням розуміється міжнародне перевезення вантажів щонайменш двома різними видами транспорту відповідно до договору змішаного (комбінованого) перевезення з місця в одній країні, де вантажі переходять у відання оператора такого перевезення, до визначеного місця доставки в іншій країні.

Залежно від наявності перевізника, відправника, одержувача, а також договору на перевезення товари переміщуються у:

- 1) вантажних відправленнях;
- 2) супроводжуваному багажі;
- 3) несупроводжуваному багажі;
- 4) ручній поклажі;
- 5) міжнародних поштових відправленнях;
- 6) міжнародних експрес-відправленнях.

До основних принципів переміщення товарів, транспортних засобів та інших предметів через Митний кордон України належать:

1. Свобода переміщення товарів, транспортних засобів та інших предметів. Громадяни та суб'єкти ЗЕД, за умови дотримання вимог Митного кодексу України та інших законів України можуть переміщувати через митний кордон України будь-які товари, крім тих, що заборонені до ввезення в Україну та вивезення з України, а також тих, щодо яких законом України встановлено обмеження в галузі зовнішньоекономічної діяльності.

2. Контрольованість переміщення. Відповідно до ст. 40 Митного кодексу України митному контролю підлягають усі товари і транспортні засоби, що переміщуються через митний кордон України.

3. Митне оформлення товарів, транспортних засобів та інших предметів. Чинним законодавством встановлені обов'язковість митного оформлення товарів, транспортних засобів та інших видів товарів, а також відповідальність за ухилення від митного оформлення або проведення його неналежним чином.

4. Обов'язковість декларування певних товарів, транспортних засобів та інших предметів. Декларування здійснюється шляхом з'явлення за встановленою формою (письмовою, усною, шляхом вчинення дій) точних відомостей про товари, транспортні засоби та інші предмети, мету їхнього переміщення через митний кордон України, а також відомостей, необхідних для здійснення митного контролю та митного оформлення таких товарів, транспортних засобів та інших предметів.

5. Здійснення переміщення в чітко визначених місцях. Митне оформлення товарів, транспортних засобів та інших предметів, що переміщуються через митний кордон України резидентами (крім громадян), крім випадків переміщення товарів, транспортних засобів та інших предметів через територію України у режимі транзиту, здійснюється митними органами, у зонах діяльності яких розташовані ці резиденти.

6. Право вільного обрання та зміни митного режиму. Декларант самостійно визначає митний режим товарів, транспортних засобів та інших предметів, які переміщуються через митний кордон України, відповідно до мети їх переміщення та на підставі документів, що подаються митному органу для здійснення митного контролю та митного оформлення.

Транспортні засоби комерційного призначення, якими переміщуються пасажирів та/або товари через митний кордон України, підлягають митному контролю та митному оформленню.

Семінарське заняття 6

Тема 3: Переміщення і пропуск товарів і транспортних засобів через митний кордон України

Питання для усного опитування та дискусії

- 6.1. Митні формальності при переміщенні товарів через митний кордон України на морському та річковому транспорті.
- 6.2. Митні формальності при переміщенні товарів через митний кордон України на авіатранспорті.
- 6.3. Митні формальності при переміщенні товарів через митний кордон України на залізничному транспорті.
- 6.4. Митні формальності при переміщенні товарів через митний кордон України на автомобільному транспорті.
- 6.5. Митні формальності при переміщенні товарів через митний кордон України на трубопровідному транспорті та лініях електропередачі.
- 6.6. Митні формальності при переміщенні товарів через митний кордон України митні формальності щодо припасів.

Аудиторна письмова робота

Виконання студентами тестових завдань з питань теми заняття.

Методичні вказівки

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є : переміщення товарів, переміщення транспортних засобів, заборона

щодо переміщення окремих товарів через митний кордон України, обмеження щодо переміщення окремих товарів через митний кордон України, митні формальності.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах: Переміщення товарів через митний кордон України здійснюється засобами авіаційного, водного, автомобільного, залізничного, трубопровідного транспорту та лініями електропередачі, а також змішаними перевезеннями. Під змішаним (комбінованим) перевезенням розуміється міжнародне перевезення вантажів щонайменш двома різними видами транспорту відповідно до договору змішаного (комбінованого) перевезення з місця в одній країні, де вантажі переходять у відання оператора такого перевезення, до визначеного місця доставки в іншій країні.

Залежно від наявності перевізника, відправника, одержувача, а також договору на перевезення товари переміщуються у:

- 1) вантажних відправленнях;
- 2) супроводжуваному багажі;
- 3) несупроводжуваному багажі;
- 4) ручній поклажі;
- 5) міжнародних поштових відправленнях;
- 6) міжнародних експрес-відправленнях.

Митні формальності, що здійснюються під час митного контролю та митного оформлення транспортних засобів комерційного призначення, якими переміщуються пасажирів та/або товари через митний кордон України, мають уніфікований характер і не залежать від країни реєстрації або країни - власника транспортного засобу, країни, з якої прибув цей транспортний засіб, або країни, куди він прямує, крім випадків, передбачених міжнародними договорами України, укладеними відповідно до закону, та відповідними міжнародними актами, в частині застосування санкцій та обмежень у торгівлі з окремими країнами.

Переміщення товарів через митний кордон України здійснюється засобами залізничного, автомобільного, водного, авіаційного, трубопровідного транспорту, а також лініями електропередачі.

Залежно від наявності перевізника, відправника, одержувача, а також договору на перевезення товари переміщуються у:

- • вантажних відправленнях;
- • супроводжуваному багажі;
- • ручній поклажі;
- • міжнародних поштових відправленнях;
- • міжнародних експрес-відправленнях.

Транспортні засоби, якими переміщуються громадяни та товари через митний кордон України, підлягають митному контролю та митному оформленню.

Митні процедури, що здійснюються під час митного контролю та митного оформлення транспортних засобів, якими переміщуються громадяни та товари через митний кордон України, мають уніфікований характер і не залежать від країни реєстрації або країни-власника транспортного засобу, країни, з якої прибув цей транспортний засіб, або країни, куди він прямує.

Митний контроль за міжнародними перевезеннями товарів здійснюється митними органами у взаємодії з іншими відповідними контрольними службами за спільними технологічними схемами з визначенням часу та послідовності виконання кожною службою своїх безпосередніх обов'язків.

Розклад руху транспортних засобів через митний кордон України затверджується центральним органом виконавчої влади в галузі транспорту за погодженням зі спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади в галузі митної справи та

спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади у справах охорони державного кордону України.

Технологічні схеми переміщення товарів та транспортних засобів через кордон затверджуються керівниками митних органів за погодженням з керівниками відповідних органів охорони державного кордону України, центрального органу виконавчої влади в галузі транспорту та інших відповідних контрольних служб.

Семінарське заняття 7

Тема 4. Митне оформлення. Декларування

Питання для усного опитування та дискусії

- 7.1. Поняття, мета та ознаки митного оформлення.
- 7.2. Місце і час здійснення митного оформлення.
- 7.3. Строки митного оформлення.
- 7.4. Види та форми декларування.
- 7.5. Зміна, відкликання та визнання митної декларації недійсною.
- 7.6. Процедура декларування.
- 7.7. Митна декларація та її різновиди.

Методичні вказівки

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є : митне оформлення, декларант, митне декларування, тимчасова митна декларація, періодична митна декларація, додаткова митна декларація.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах: Митне оформлення – це виконання посадовими особами митних органів, які представляють інтереси держави, дій, спрямованих на забезпечення дотримання діючого законодавства у сфері митної діяльності суб'єктами митних відносин та закріплення результатів митного контролю товарів і транспортних засобів, що переміщуються через митний кордон України, і мають юридичне значення для подальшого використання цих товарів і транспортних засобів.

Метою митного оформлення є засвідчення відомостей, одержаних під час митного контролю товарів і транспортних засобів, що переміщуються через митний кордон України, та оформлення результатів такого контролю, а також статистичного обліку ввезення на митну територію України, вивезення за її межі і транзиту через її територію товарів і транспортних засобів”.

Відповідно до міжнародних договорів, укладених в установленому законом порядку, митне оформлення у пунктах пропуску через митний кордон України може здійснюватися цілодобово.

На прохання осіб, що переміщують через митний кордон України товари і транспортні засоби, митне оформлення може здійснюватися поза місцем розташування митних органів, а також поза робочим часом, встановленим для митних органів, на умовах, визначених МКУ.

Однією з умов пропускання товарів і транспортних засобів через кордон є їхнє декларування. Під декларуванням розуміється повідомлення митному органу учасниками ЗЕД необхідних для митного оформлення і митного контролю відомостей про товар і транспортні засоби, які переміщуються через митний кордон, про їх митний режим та інше. Іншими словами, під декларуванням товарів необхідно розуміти встановлений чинним законодавством порядок переміщення через митний кордон вантажів під контролем митних органів.

Декларування виконує декілька основних функцій.

Одна з них — забезпечення митних органів необхідними відомостями про товари і транспортні засоби.

Інша — підтвердження декларантом правомірності вчинених дій щодо товарів і транспортних засобів, які поміщаються під обраний режим.

Третя функція — контрольна.

На підставі декларування митні органи перевіряють відповідність заявлених у декларації відомостей про товари і транспортні засоби фактичним даним.

Процедура декларування включає його форми і перелік даних та визначається КМ України та іншими актами. Декларування транспортних засобів, товарів і інших предметів, а також предметів міжнародних, іноземних організацій і представництв проводиться безпосередньо їх власником, або на підставі укладеного договору іншими підприємствами, які допущені у встановленому порядку митницею до декларування. Предмети, переміщені через митний кордон України громадянами, декларуються цими громадянами. У більшості країн декларування здійснюється в двох формах: за вантажною митною декларацією або за товаротранспортними документами.

Декларування спричиняє певні правові наслідки. З моменту декларування виникають зобов'язання щодо сплати мита і податків. При виявленні недостовірного декларування декларація є доказом скоєного правопорушення.

Семінарське заняття 8

Тема 5: Митно-тарифне регулювання та стягнення митних платежів

Питання для усного опитування та дискусії

- 8.1. Мито. Митний тариф України. Ставки мита, їх види та порядок установа.
- 8.2. Митна вартість товарів. Методи визначення митної вартості товарів.
- 8.3. Митні пільги. Тарифні пільги (тарифні преференції).
- 8.4. Форми, умови та способи забезпечення зобов'язань перед фіскальними органами.

Аудиторна письмова робота

Виконання студентами тестових завдань з питань теми заняття.

Методичні вказівки

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є : мито, митний тариф, ввізне мито, вивізне мито, сезонне мито, спеціальне мито, антидемпінгове мито, компенсаційне мито, додатковий імпорний збір, ставка мита, митна вартість товарів, митні пільги, тарифні пільги (тарифні преференції).

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах: Мито - це загальнодержавний податок, встановлений Податковим кодексом України, який нараховується та сплачується відповідно законів України та міжнародних договорів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

В Україні застосовуються такі види мита:

- 1) ввізне мито;
- 2) вивізне мито;
- 3) сезонне мито;
- 4) особливі види мита: спеціальне, антидемпінгове, компенсаційне, додатковий імпорний збір.

Митною вартістю товарів, які переміщуються через митний кордон України, є вартість товарів, що використовується для митних цілей, яка базується на ціні, що фактично сплачена або підлягає сплаті за ці товари.

Відомості про митну вартість товарів використовуються для:

- 1) нарахування митних платежів;
- 2) застосування інших заходів державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності України;
- 3) ведення митної статистики;
- 4) розрахунку податкового зобов'язання, визначеного за результатами документальної перевірки.

виконання зобов'язань осіб, що впливають з митних процедур, забезпечуються шляхом надання органам доходів і зборів забезпечення сплати митних платежів у способи, передбачені для відповідної митної процедури.

Надання органам доходів і зборів забезпечення сплати митних платежів є обов'язковим при ввезенні на митну територію України та/або переміщенні територією України прохідним та внутрішнім транзитом товарів за переліком, який затверджується Кабінетом Міністрів України.

Спосіб забезпечення сплати митних платежів обирається власником товарів чи уповноваженою ним особою, якщо інше не передбачено цим Кодексом та іншими законодавчими актами України.

Якщо товари переміщуються транзитом митною територією України морським, річковим або повітряним транспортом і під час зберігання залишаються в межах одного пункту пропуску чи зони митного контролю морського (річкового) порту, аеропорту, забезпечення сплати митних платежів не надається.

Способами забезпечення сплати митних платежів є:

- 1) фінансові гарантії;
- 2) гарантування на умовах Митної конвенції про міжнародне перевезення вантажів із застосуванням книжки МДП (Конвенції МДП) 1975 року;
- 3) гарантування на умовах Конвенції про тимчасове ввезення (Стамбул, 1990 рік).

Семінарське заняття 9

Тема 6: Митний контроль

Питання для усного опитування та дискусії

- 9.1. Поняття та організація митного контролю.
- 9.2. Зони митного контролю.
- 9.3. Здійснення митного контролю.
- 9.4. Спрощений митний контроль.
- 9.5. Митний контроль після пропуску товарів і транспортних засобів.
- 9.6. Розпорядження товарами, що перебувають під митним контролем.

Аудиторна письмова робота

Виконання студентами тестових завдань з питань теми заняття.

Методичні вказівки

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: митний контроль, зони митного контролю, спрощений митний контроль.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах: Митний контроль – це специфічна діяльність органів доходів і зборів України, що спрямована на реалізацію передбачених чинним законодавством завдань і функцій з метою дотримання юридичними та фізичними особами митного законодавства України, міжнародних угод України та правил, які регулюють порядок увезення, вивезення чи транзиту товарів, транспортних засобів, валюти та інших предметів.

Організація митного контролю – це організаційна діяльність, що спрямована на створення умов, необхідних для виконання митними органами функцій митного контролю

в межах митного законодавства України, а також міжнародних договорів укладених Україною, в установленому законом порядку.

Функції митного контролю: 1) забезпечення реалізації митного законодавства; 2) забезпечення національної безпеки України; 3) забезпечення економічної безпеки України; 4) забезпеченні дозвільного порядку переміщення товарів, транспортних засобів та інших предметів, через митний кордон України; 5) запобігання проникненню на територію України низькоякісних товарів, екологічно небезпечних речовин, вірусів чи культур; 6) стягнення мита, податків та інших митних платежів; 7) забезпечення законного переміщення валюти через митний кордон України; 8) створення умов, для збільшення товарообігу; 9) забезпеченні законних прав фізичних та юридичних осіб при здійсненні митного контролю; 10) співробітництво з митними органами інших держав; 11) вдосконалення митного законодавства.

Таким чином, митний контроль є вагомим засобом, що сприяє формуванню та реалізації митної політики держави.

Основними завданнями і напрямками організації митного контролю є: 1) підготовка проектів нормативно-правових актів з питань організації та розвитку митної інфраструктури; 2) аналіз діючих та впровадження передових форм і методів митного контролю та заходів підвищення їх ефективності; 3) запровадження нових технологій митного контролю та митного оформлення; 4) організація взаємодії органів доходів і зборів (підрозділів) зі службами прикордонного, санітарного, фітосанітарного, радіологічного, ветеринарного, екологічного контролю, іншими контрольними службами та правоохоронними органами при здійсненні митного контролю; 5) удосконалення видів особистих митних забезпечень, форм їх застосування.

Процедура митного контролю умовно проходить у п'ять етапів:

На першому етапі проводиться формально-логічний контроль заявлених відомостей із використанням комп'ютерних програм. Також перевіряється правильність заповнення товарно-транспортних документів на відповідність указаних у них даних положенням контракту та іншим документам.

На другому етапі здійснюється перевірка правомірності проведених платіжно-розрахункових операцій в іноземній валюті вказаними в декларації банківськими установами, дотримання учасниками зовнішньоекономічної діяльності валютного законодавства. Одночасно за наявності перевіряється паспорт зовнішньоекономічної угоди.

На третьому етапі перевіряється правильність обчислення митних платежів та надання митно-тарифних преференцій, фактичне надходження заявлених платежів на відповідні рахунки митниці.

На четвертому етапі перевіряється правильність заповнення відповідних граф митної декларації, на підставі яких формується митна статистика.

На п'ятому етапі посадовою особою митниці приймається рішення проведення митного огляду товарів спеціальними співробітниками митниці на предмет відповідності заявленим у документах відомостям

Семінарське заняття 10

Тема 7. Відповідальність за порушення митних правил

Питання для усного опитування та дискусії

- 10.1. Поняття та види відповідальності в митному праві.
- 10.2. Види та загальна характеристика складів порушень митних правил.
- 10.3. Поняття, види та порядок накладення адміністративних стягнень за порушення митних правил.
- 10.4. Поняття провадження у справах про порушення митних правил.

- 10.5. Принципи провадження в справах про порушення митних правил.
- 10.6. Система суб'єктів провадження у справах про порушення митних правил.
- 10.7. Стадії провадження у справах про порушення митних правил.

Аудиторна письмова робота

Виконання студентами тестових завдань з питань теми заняття.

Методичні вказівки

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: склад правопорушення митних правил, порядок провадження у справах про порушення митних правил, суб'єктів провадження у справах про порушення митних правил, стадії провадження у справах про порушення митних правил.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах: Розкриваючи визначення адміністративної відповідальності за порушення митних правил, слід сказати, що вона передбачає винність двоякого роду.

По-перше, обов'язок винної особи дати звіт про свої неправомірні діяння у сфері відносин державної митної справи; по-друге, обов'язок понести покарання у вигляді адміністративного стягнення.

Перше означає, що адміністративна відповідальність пов'язана з поверненням до минулого, з обов'язком відзвітуватися за минулу поведінку й пояснити митному органу причини невиконання норм митного законодавства.

Друге означає, що за порушення митних правил особа зобов'язана понести передбачене законом покарання у вигляді адміністративного стягнення, тобто підлягає певним обмеженням у межах санкцій митного законодавства.

Адміністративна відповідальність за порушення митних правил має свої ознаки:

1) адміністративно-карані порушення митних правил, на відміну від інших адміністративних правопорушень, передбачені лише Митним кодексом України (глава 68);

2) має більш конкретні цілі – вона спрямована на відносини у сфері державної митної справи України, охорону митних правил, а також виховання поваги до цих правил і правовідносин, що регулюються ними у сфері митної справи України з боку всіх учасників митних відносин;

3) може наставати тоді, коли правопорушник виявлений на території іншої держави і при наявності державних угод чи договорів між митними органами суміжних держав про сумісний контроль;

4) внаслідок аварії, дії обставин непереборної сили або протиправних дій третіх осіб, що підтверджується відповідними документами, відповідальність не настає за вчинення лише деяких правопорушень, передбачених Митним кодексом України, якщо такі факти підтверджуються відповідними документами;

5) суб'єктами застосування адміністративної відповідальності виступає система органів доходів і зборів, серед яких повноваження по накладанню стягнень чітко розмежовані, та суди;

6) за порушення митних правил застосовується лише три види адміністративних стягнень – попередження, штраф, конфіскація;

7) предмети порушення митних правил підлягають конфіскації незалежно від того, чи є ці товари, транспортні засоби власністю особи, яка вчинила правопорушення.

Підставою адміністративної відповідальності у митному праві є скоєння правопорушення.

Порушення митних правил є адміністративним правопорушенням, яке являє собою протиправні, винні (умисні або з необережності) дії чи бездіяльність, що посягають на встановлений Митним кодексом та іншими актами законодавства України порядок

переміщення товарів, транспортних засобів комерційного призначення через митний кордон України, пред'явлення їх митним органам для проведення митного контролю та митного оформлення, а також здійснення операцій з товарами, що перебувають під митним контролем або контроль за якими покладено на органи доходів і зборів законами України, і за які передбачена адміністративна відповідальність.

Адміністративне стягнення – це визначена в законі міра покарання у вигляді певних несприятливих заходів морального й матеріального характеру, яка застосовується щодо суб'єкта порушення митних правил за його протиправне діяння.

Відповідно до ст. 461 МК, за порушення митних правил можуть бути накладені такі стягнення:

1) попередження;

2) штраф;

3) конфіскація товарів, транспортних засобів комерційного призначення – безпосередніх предметів порушення митних правил, товарів, транспортних засобів із спеціально виготовленими сховищами (тайниками), що використовувалися для приховування товарів – безпосередніх предметів порушення митних правил від митного контролю (крім транспортних засобів комерційного призначення, які використовуються виключно для перевезення пасажирів і товарів через митний кордон України за визначеними маршрутами та рейсами, що здійснюються відповідно до розкладу руху на підставі міжнародних договорів, укладених відповідно до закону), а також транспортних засобів, що використовувалися для переміщення товарів – безпосередніх предметів порушення митних правил через митний кордон України поза місцем розташування митного органу.

Провадження у справах про порушення митних правил можна визначити як сукупність адміністративно-процесуальних норм, що закріплюють послідовність і порядок правозастосовної діяльності уповноважених органів доходів і зборів та їх посадових осіб, спрямованої на виявлення і припинення порушення митних правил, а також притягнення винної особи до юридичної відповідальності за вчинене правопорушення.

Справа про порушення митних правил може бути порушена лише за наявності встановлених законом умов – підстав для порушення справи та відсутності обставин, що виключають провадження у справі. Підставою порушення справи про порушення митних правил є достатні фактичні дані, що вказують на ознаки протиправного діяння.

Відповідно до статті 491 Митного кодексу України **підставами для порушення справи про порушення митних правил є:**

1) безпосереднє виявлення посадовими особами митного органу порушення митних правил;

2) офіційні письмові повідомлення про вчинення особою порушення митних правил, отримані від правоохоронних органів, а також органів, що здійснюють види контролю, зазначені у частині 1, ст.319 МК України (державний санітарно-епідеміологічний, ветеринарно-санітарний, фіто-санітарний, екологічний та радіологічний види контролю);

3) офіційні письмові повідомлення про вчинення порушення митних правил, отримані від митних та правоохоронних органів іноземних держав, а також від міжнародних організацій.

Враховуючи аналіз норм адміністративного та митного законодавства, наукові дослідження у сфері юридичного процесу, спираючись на практику адміністративно-юрисдикційної діяльності уповноважених суб'єктів щодо розгляду та вирішення адміністративно-деліктних справ, можна визначити чотири стадії провадження у справах про порушення митних правил.

1. Стадія порушення справи та адміністративного розслідування.

2. Стадія вирішення справи.

3. Стадія перегляду постанови у справі.
4. Виконання постанови у справі про порушення митних правил.

1.4. Самостійна робота студентів

Самостійна робота студентів є важливою складовою частиною навчального процесу та має на меті закріплення та поглиблення знань і навичок, одержаних на усіх видах навчальних занять; підготовку до наступних занять, іспиту, формування культури розумової праці з чинними правовими нормами, законодавством та практикою його застосування. Під час самостійної роботи уточнюються коло питань, що підлягають вивченню по темі, аналізується та вивчається нормативний матеріал, наукові джерела, виконуються завдання.

Самостійна робота студента виконується в позааудиторний час, передбачений тематичним планом навчальної дисципліни.

Під час вивчення навчальної дисципліни студенти повинні навчитися самостійно мислити, поглиблювати засвоєні теоретичні знання, опановувати практичні навички з організації праці менеджера. Відповіді на питання повинні бути стисло законспектовані з обов'язковими посилання на використані джерела.

Самостійна робота студентів має бути логічно пов'язана з іншими видами навчальних занять. Однак вивчення навчальної дисципліни чи окремої теми не бажано починати з самостійної роботи студентів.

Від якості самостійної підготовки студентів залежить якість семінарських занять, глибина їх теоретичного змісту й активність студентів.

Самостійна робота є методом глибокого вивчення і творчого засвоєння студентами навчальної програми.

Перевірка самостійної роботи студентів здійснюється викладачами, які проводять семінарські заняття з навчальної дисципліни.

Викладач може обрати один з наступних способів перевірки самостійної роботи:

- проведення перевірки конспектів опрацьованої літератури, яка рекомендується для вивчення теми навчальної дисципліни;
- фронтального усного опитування;
- письмового опитування;
- проведення тестування з вивчених тем;
- розв'язування ситуаційних завдань до кожної теми навчальної дисципліни.

З метою самостійного визначення рівня засвоєння теоретичного матеріалу студентам пропонуються питання для самоконтролю набутих знань.

Питання самостійної роботи виносяться на поточний і підсумковий семестровий контроль. Для самостійної роботи студентів з кожної теми надається рекомендована література з якою студенти повинні ознайомитися для якісного виконання завдань на самостійну підготовку.

Загальні методичні рекомендації щодо самостійної роботи студентів:

1. Ознайомитися із питаннями, що виносяться на самостійне вивчення студентами.
2. Уважно прочитати матеріал, викладений на лекції і занотований студентами до відповідної теми.
3. Ознайомитися із рекомендованою літературою до відповідної теми (як до семінарського заняття, так і самостійної роботи) і розширити одержані знання під час лекційного заняття (обсяг представлень про конкретні предмети і явища, що входять у сферу регулювання приватним правом).
4. За бажанням студент може підготувати коротке повідомлення (до десяти хвилин) з найбільш складного і цікавого питання.

5. У випадку необхідності студент може скористатися індивідуальними консультаціями викладача, який читає лекції, а також викладача, який проводить семінарські заняття у навчальній групі.

1.4.1. Завдання по темам

Тема 1. Митна політика України та митне право

Самостійну роботу з цієї теми слід будувати з урахуванням логічної структури її змісту за таким планом:

- 1.1. Поняття і зміст митної політики України.
 - 1.1.1. Поняття митної політики.
 - 1.1.2. Зміст митної політики.
 - 1.1.3. Функції митної політики.
- 1.2. Митні інтереси та митна безпека.
 - 1.2.1. Митні інтереси України.
 - 1.2.2. Митна безпека держави.
- 1.3. Правове регулювання державної митної справи.
 - 1.3.1. Поняття державної митної справи
 - 1.3.2. Принципи здійснення державної митної справи.
 - 1.3.3. Поняття митної території України.
 - 1.3.4. Поняття митного кордону України.
- 1.4. Митне право як комплексна галузь права.
 - 1.4.1. Предмет митного права.
 - 1.4.2. Завдання митного права.
 - 1.4.3. Метод митного права.
 - 1.4.4. Джерела митного права.
 - 1.4.5. Взаємозв'язок митного права з іншими галузями права.
- 1.5. Співвідношення митного права і митної діяльності.
- 1.6. Міжнародне співробітництво з питань митної справи.

Питання для самоконтролю

1. Які існують ознаки комплексних галузей права?
2. В чому полягає зміст дискусії про галузеву належність митного права?
3. Які відносини утворюють предмет митного права?
4. Норми яких галузей права застосовуються до регулювання суспільних відносин, які традиційно відносять до предмету митного права?
5. Як можна визначити поняття митного права?
6. Яке співвідношення між митним правом та митною справою?
7. Охарактеризуйте методи митного права.
8. Які ви знаєте основні джерела митного права?
9. В чому проявляється імперативний метод митного права?
10. В чому проявляється диспозитивний метод митного права?
11. Що таке митна політика?
12. Які визначають функції митної політики?
13. Які існують форми митної політики?
14. Що включає в себе митна територія України?
15. Яка територія України не входить до її митної території?
16. Що таке вільна митна зона?
17. Який існує порядок утворення вільних митних зон?
18. Що собою являє митний кордон України?
19. Чи співпадають митний та державний кордон?

20. В яких випадках митний кордон не співпадає з державним кордоном?
21. Який кордон має більшу довжину – митний чи державний?

Тема 2. Поняття та види митних режимів

Самостійну роботу з цієї теми слід будувати з урахуванням логічної структури її змісту за таким планом:

- 2.1. Загальні правила застосування митних режимів.
 - 2.1.1. Поняття митного режиму.
 - 2.1.2. Види митних режимів.
 - 2.1.3. Вибір та зміна митного режиму.
- 2.2. Характеристика митних режимів:
 - 2.2.1. Імпорт (випуск для вільного обігу).
 - 2.2.1.1. Митний режим імпорту (випуск для вільного обігу).
 - 2.2.1.2. Умови поміщення товарів у митний режим імпорту.
 - 2.2.1.3. Митний статус товарів, поміщених у митний режим імпорту.
 - 2.2.2. Реімпорту.
 - 2.2.2.1. Митний режим реімпорту.
 - 2.2.2.2. Умови поміщення товарів у митний режим імпорту.
 - 2.2.2.3. Митний статус товарів, поміщених у митний режим реімпорту.
 - 2.2.3. Експорт (остаточне вивезення).
 - 2.2.3.1. Митний режим експорту.
 - 2.2.3.2. Умови поміщення товарів у митний режим експорту.
 - 2.2.3.3. Митний статус товарів, поміщених у митний режим експорту.
 - 2.2.4. Реекспорт.
 - 2.2.4.1. Митний режим реекспорту.
 - 2.2.4.2. Умови поміщення товарів у митний режим реекспорту.
 - 2.2.4.3. Митний статус товарів, поміщених у митний режим реекспорту.
 - 2.2.4. Транзит.
 - 2.2.4.1. Митний режим транзиту.
 - 2.2.4.2. Умови поміщення товарів у митний режим транзиту.
 - 2.2.4.3. Строки транзитних перевезень.
 - 2.2.4.4. Застосування митного режиму транзиту при перевантаженні товарів.
 - 2.2.4.5. Каботажні перевезення.
 - 2.2.4.6. Митний статус товарів, поміщених у митний режим реекспорту.
 - 2.2.5. Тимчасове ввезення.
 - 2.2.5.1. Митний режим тимчасового ввезення.
 - 2.2.5.2. Умови поміщення товарів у митний режим тимчасового ввезення.
 - 2.2.5.3. Строки тимчасового ввезення.
 - 2.2.5.4. Передача прав на тимчасове ввезення.
 - 2.2.5.5. Забезпечення дотримання вимог митного режиму тимчасового ввезення.
 - 2.2.5.6. Митний статус товарів, поміщених у митний режим тимчасового ввезення.
 - 2.2.5.7. Завершення митного режиму тимчасового ввезення.
 - 2.2.6. Тимчасове вивезення.
 - 2.2.6.1. Митний режим тимчасового вивезення.
 - 2.2.6.2. Умови поміщення товарів у митний режим тимчасового вивезення.
 - 2.2.6.3. Строки тимчасового вивезення.
 - 2.2.6.4. Передача прав на тимчасове вивезення.
 - 2.2.6.5. Звільнення від оподаткування митними платежами в митному режимі тимчасового вивезення.

2.2.4.6. Митний статус товарів, поміщених у митний режим тимчасового вивезення.

2.2.6.7. Завершення митного режиму тимчасового вивезення.

2.2.8. Митний режим митного складу.

2.2.9. Митний режим вільної митної зони.

2.2.10. Митний режим безмитної торгівлі.

2.2.11. Митний режим переробки на митній території.

2.2.12. Митний режим переробки за межами митної території.

2.2.13. Митний режим знищення або руйнування.

2.2.14. Митний режим відмова на користь держави.

Питання для самоконтролю

1. Поняття митної території і митного кордону та їх значення.
2. Зміст митних режимів.
3. Принципи переміщення товарів і транспортних засобів через митний кордон України.
4. Особливості переміщення через митний кордон України спадщини.
5. Власники митних складів та їх правове становище.
6. Які умови поміщення товарів у митний режим транзиту?
7. Назвіть строки транзитних перевезень.
8. Що таке каботажні перевезення?
9. Який митний статус товарів, поміщених у митний режим реекспорту?
10. Що таке тимчасове ввезення?
11. Назвіть умови поміщення товарів у митний режим тимчасового ввезення.
12. Які строки тимчасового ввезення?
13. Поясніть процес передачі прав на тимчасове ввезення.
14. Які є засоби забезпечення дотримання вимог митного режиму тимчасового ввезення?
15. Охарактеризуйте митний режим митного складу.
16. Охарактеризуйте митний режим вільної митної зони.
17. Охарактеризуйте митний режим безмитної торгівлі.
18. Охарактеризуйте митний режим переробки на митній території.
19. Охарактеризуйте митний режим переробки за межами митної території.
20. Охарактеризуйте митний режим знищення або руйнування.

Тема 3: Переміщення і пропуск товарів і транспортних засобів через митний кордон України

Самостійну роботу з цієї теми слід будувати з урахуванням логічної структури її змісту за таким планом:

- 3.1. Правове регулювання переміщення товарів та транспортних засобів.
 - 3.1.1. Основні принципи переміщення товарів та транспортних засобів.
 - 3.1.2. Засоби переміщення товарів.
 - 3.1.3. Способи переміщення товарів.
 - 3.1.4. Права та обов'язки перевізника.
 - 3.1.5. Відповідальність за порушення встановленого порядку переміщення товарів транзитом.
- 3.2. Митні формальності на морському і річковому транспорті.
 - 3.2.1. Тривалість перебування суден закордонного плавання під митним контролем.
 - 3.2.2. Місця здійснення митного контролю на морському та річковому транспорті.

- 3.2.3. Дозвіл органу доходів і зборів на відправлення судна закордонного плавання.
- 3.3. Митні формальності на авіатранспорті.
 - 3.3.1. Документи для контролю за повітряним судном.
 - 3.3.2. Вимушена посадка.
 - 3.3.3. Товари, що перевозяться транзитними авіапасажирами.
- 3.4. Митні формальності на залізничному транспорті.
 - 3.4.1. Здійснення митного контролю на залізничному транспорті.
 - 3.4.2. Відповідальність за втрату чи неналежну доставку товарів до органу доходів і зборів призначення.
 - 3.4.3. Місце здійснення митних формальностей у міжнародному залізничному сполученні.
- 3.5. Митні формальності на автомобільному транспорті.
 - 3.5.1. Порядок декларування автотранспортних засобів комерційного призначення.
 - 3.5.2. Порядок декларування порожніх автотранспортних засобів комерційного призначення та автотранспортних засобів комерційного призначення, які перевозять пасажирів через митний кордон України.
- 3.6. Митні формальності щодо припасів.
 - 3.6.1. Загальні положення щодо порядку переміщення припасів через митний кордон України.
 - 3.6.2. Умови звільнення від оподаткування митними платежами припасів, які ввозяться на митну територію України.
 - 3.6.3. Декларування припасів, які ввозяться на митну територію України.
 - 3.6.4. Декларування припасів, що вивозяться за межі митної території України.
- 3.7. Митні формальності на трубопровідному транспорті та лініях електропередачі.
 - 3.7.1. Місця здійснення митного контролю товарів, що переміщуються трубопровідним транспортом та лініями електропередачі.
 - 3.7.2. Порядок і строки митного контролю та митного оформлення товарів, що переміщуються трубопровідним транспортом та лініями електропередачі.

Питання для самоконтролю

1. Визначте правові засади заборони ввезення в Україну та вивезення з України товарів, транспортних засобів та інших предметів.
2. Які види продукції та відходів виробництва підпадають під особливий режим переміщення через митний кордон України?
3. У якому порядку здійснюється вивезення (пересилання у несупроводжуваному багажі), а також пересилання в міжнародних поштових відправленнях громадянами України, іноземцями й особами без громадянства за митний кордон України товарів та інших предметів, придбаних в Україні? Охарактеризуйте митні й поштові правила стосовно міжнародних поштових відправлень.
4. Як здійснюється оформлення транспортних засобів, які переміщуються через митний кордон України?
5. Який порядок переміщення іноземної валюти готівкою через митний кордон України?
6. Охарактеризуйте види митних режимів залежно від їх ролі та місця в загальному процесі господарської діяльності.
7. Визначте порядок переміщення товарів відповідно до митних режимів імпорту, експорту, транзиту, тимчасового ввезення (вивезення).

Тема 4: Митне оформлення. Декларування

Самостійну роботу з цієї теми слід будувати з урахуванням логічної структури її змісту за таким планом:

- 4.1. Поняття, мета, місце і час здійснення митного оформлення.
 - 4.1.1. Поняття митного оформлення.
 - 4.1.2. Мета митного оформлення.
 - 4.1.3. Місце митного оформлення.
 - 4.1.4. Час митного оформлення.
 - 4.1.5. Відмова у митному оформленні та обов'язки органу доходів і зборів щодо роз'яснення вимог, виконання яких забезпечує можливість митного оформлення.
- 4.2. Процедура декларування товарів і транспортних засобів.
 - 4.2.1. Помилки в митній декларації.
 - 4.2.2. Зміна, відкликання та визнання митної декларації недійсною.
 - 4.2.3. Види та форми декларування.
 - 4.2.4. Місце декларування.
- 4.3. Митна декларація та її різновиди.
 - 4.3.1. Митна декларація, заповнена у звичайному порядку.
 - 4.3.2. Тимчасова та періодична митні декларації.
 - 4.3.3. Додаткова декларація.
 - 4.3.4. Декларанти.
 - 4.3.5. Обов'язки декларанта.

Питання для самоконтролю

1. Визначте принципи митного оформлення.
2. Охарактеризуйте етапи митного оформлення.
3. Від чого залежать місце і час митного оформлення?
4. Як здійснюється митне оформлення товарів, що підлягають обов'язковій сертифікації?
5. Чи можна вносити зміни та доповнення до митної декларації?
6. Як здійснюється декларування товарів і транспортних засобів? Форма декларування. Місце і строки декларування.
7. Умови застосування спрощеного митного порядку.
8. Поняття та вимоги до митного перевізника.
9. Вимоги до обладнання транспортного засобу для перевезення товарів під митним контролем.
10. Права та обов'язки митного брокера.
11. Обов'язки митного органу щодо роз'яснення вимог, які ставляться при здійсненні митного оформлення.
12. З якою метою здійснюється митне оформлення?
13. Де і коли здійснюється митне оформлення?
14. Якою мовою заповнюються митні документи?
15. Який порядок взяття проб?
16. Хто має право відбирати зразки і проби для проведення досліджень?
17. Чи можуть бути взяті проби у відсутності власника товару?
18. Чи відшкодовують органи доходів і зборів вартість зразків взятих на дослідження?
19. Що вважається моментом перетину митного кордону?
20. Хто такий декларант?
21. Хто може бути декларантом?
22. Чи несе декларант відповідальність, якщо він не власник декларованого предмета?
23. Який порядок митного декларування?

24. Які існують види декларування?
25. Які існують види декларацій?
26. Що таке червоний та зелений коридори?
27. Яка максимальна вартість поштових відправлень, отримуваних громадянами, не підлягає оподаткуванню?
28. Що таке контрафактні товари?

Тема 5. Митно-тарифне регулювання та стягнення митних платежів

Самостійну роботу з цієї теми слід будувати з урахуванням логічної структури її змісту за таким планом:

- 5.1. Поняття митних платежів та їх види.
 - 5.1.1. Мито.
 - 5.1.2. Митний тариф України.
 - 5.1.3. Ставки мита.
 - 5.1.4. Види мита.
 - 5.1.5. Порядок встановлення мита.
- 5.2. Українська класифікація товарів зовнішньоекономічної діяльності (УКТ ЗЕД).
- 5.4. Визначення митної вартості товарів, що ввозяться (імпортуються) в Україну та вивозяться (експортуються) з України.
 - 5.4.1. Методи визначення митної вартості товарів, які імпортуються в Україну, та порядок їх застосування.
 - 5.4.2. Митна вартість товарів, що вивозяться (експортуються) з України.
 - 5.4.3. Країна походження товару та критерії визначення країни походження товару.
- 5.5. Митні пільги. Тарифні пільги (тарифні преференції).
- 5.4. Справлення мита з товарів, що переміщуються через митний кордон України.
- 5.5. Гарантії забезпечення виконання зобов'язань перед органами доходів і зборів.
- 5.6. Форми, умови та способи забезпечення зобов'язань перед органами доходів і зборів.
 - 5.6.1. Фінансові гарантії.
 - 5.6.2. Інші способи забезпечення сплати митних платежів.

Питання для самоконтролю

1. З якою метою застосовується тарифне регулювання?
2. Який орган здійснює координацію митно-тарифного регулювання?
3. Хто встановлює ставки митного тарифу?
4. Які завдання Митно-тарифної ради?
5. Хто затверджує склад Митно-тарифної ради?
6. Хто здійснює функції робочого апарату Митно-тарифної ради?
7. Що таке митний тариф України?
8. Які види мита застосовуються в Україні?
9. Які функції виконує імпортний митний тариф?
10. Коли можуть застосовуватися спеціальні види мит?
11. Що таке демпінг?
12. Кому надаються митні пільги?
13. Кому надаються тарифні пільги?
14. З якою метою застосовується нетарифне регулювання?
15. Що таке нетарифні засоби регулювання?
16. У чому відмінність економічних та адміністративних нетарифних інструментів?
17. Що таке ембарго?
18. Що таке квота?
19. Які існують види квот?

20. Що таке ліцензування?

Тема 6. Митний контроль

Самостійну роботу з цієї теми слід будувати з урахуванням логічної структури її змісту за таким планом:

- 6.1. Правове регулювання здійснення митного контролю.
 - 6.1.1. Форми митного контролю.
 - 6.1.2. Документи та відомості, необхідні для здійснення митного контролю.
 - 6.1.3. Зони митного контролю.
 - 6.1.4. Права митних органів щодо здійснення митного контролю.
- 6.2. Особливі процедури митного контролю.
- 6.3. Звільнення від окремих форм митного контролю та від митного огляду.
- 6.4. Здійснення митного контролю деяких видів товарів у першочерговому порядку.
- 6.5. Спрощений митний контроль.
- 6.6. Митний контроль після пропуску товарів і транспортних засобів.
- 6.7. Розпорядження товарами, що перебувають під митним контролем.

Питання для самоконтролю

1. Організація митного контролю.
2. Поняття митного контролю.
3. Функції митного контролю.
4. Безпосереднє здійснення митного контролю.
5. Види митного контролю.
6. Форми митного контролю.
7. Тривалість митного контролю.
8. Зона митного контролю.
9. Режим зони митного контролю.
10. Суб'єкти митного контролю.
11. Об'єкти і предмет митного контролю.
12. Повноваження посадових осіб посадових органів доходів і зборів під час здійснення митного контролю?
13. Обов'язки посадових органів доходів і зборів під час здійснення митного контролю?
14. Порівняльна характеристика форм митного контролю.
15. Здійсніть аналіз документів що надаються для здійснення митного контролю.
16. Проаналізуйте які відомості необхідні для здійснення митного контролю.
17. Огляд та переогляд транспортних засобів, товарів, ручної поклажі, багажу тощо.
18. Форма і зміст акта митного огляду.
19. Особистий огляд як виняткова форма митного контролю.
20. Операції з товарами, що перебувають під митним контролем.
21. Порядок залучення спеціалістів та експертів для участі в здійсненні митного контролю.
22. Митні експертизи.
23. Особливі процедури митного контролю: митні пільги як різновид митних переваг.
24. Митні ризики

Тема 7. Відповідальність за порушення митних правил

Самостійну роботу з цієї теми слід будувати з урахуванням логічної структури її змісту за таким планом:

- 7.1. Поняття відповідальності в митному праві.
- 7.2 Види стягнень за порушення митних правил і відповідальність за такі порушення.
- 7.3. Порядок провадження у справах про порушення митних правил:
 - 7.3.1. місце провадження;
 - 7.3.2. особи, які беруть участь у провадженні;
 - 7.3.3. протокол про порушення митних правил;
 - 7.3.4. докази;
 - 7.3.5. заходи, що забезпечують провадження.
- 7.4. Органи, уповноважені розглядати справи про порушення митних правил.
- 7.5. Місце та строки розгляду справи про порушення митних правил.
- 7.6. Оскарження постанов про порушення митних правил.
- 7.7. Виконання постанови про накладання стягнення за порушення митних правил.

Питання для самоконтролю

1. Які види юридичної відповідальності передбачені за порушення митних правил?
2. Контрабанда як підстава кримінальної відповідальності.
3. Поняття адміністративної відповідальності за порушення митних правил.
4. Ознаки адміністративної відповідальності за порушення митних правил.
5. Назвіть обставини, що виключають відповідальність за порушення митних правил.
6. Що є підставою адміністративної відповідальності у митному праві?
7. Поняття порушення митних правил.
8. У чому відмінність між контрабандою та порушенням митних правил? Для відповіді використовуйте додаток.
9. Які кваліфікуючі ознаки контрабанди?
10. Співвідношення понять порушення митних правил та адміністративний проступок.
11. Ознаки порушення митних правил.
12. Скільки порушень митних правил міститься в Митному кодексі України?
13. Що таке юридичний склад порушення митних правил? Назвіть його ознаки.
14. Поняття та види об'єктів порушення митних правил.
15. Що виступає предметом порушення митних правил?
16. Об'єктивна сторона порушення митних правил. Основні та факультативні ознаки порушення митних правил.
17. Поняття та види діянь як ознаки об'єктивної сторони порушення митних правил.
18. Що означає незаконне переміщення предметів поза митним контролем та незаконне переміщення предметів із приховуванням від митного контролю? Для відповіді використовуйте додаток.
19. Поняття та види суб'єктів порушення митних правил.
20. Суб'єктивна сторона порушення митних правил.
21. Поняття та мета застосування адміністративних стягнень за порушення митних правил.
22. Види стягнень, що накладаються за порушення митних правил.
23. Відмінність конфіскації в Митному праві від конфіскації, передбаченої Кодексом України про адміністративні правопорушення.
24. Які транспортні засоби, що використовувалися для переміщення предметів порушення митних правил не підлягають конфіскації? Для відповіді використовуйте додаток.
25. Органи, що накладають стягнення за порушення митних правил.

26. Строки накладення адміністративних стягнень за порушення митних правил.
27. Правила накладення адміністративних стягнень за порушення митних правил.
28. Яким чином розглядається справа у разі одночасного вчинення особою крім порушення митних правил ще й інших адміністративних правопорушень? Для відповіді використовуйте додаток.
29. Обставини, що впливають на відповідальність за порушення митних правил.

1.4.2. Тематика курсових робіт

1. Порівняльний аналіз тарифних та нетарифних методів регулювання.
2. Митно-тарифне регулювання при застосуванні митних режимів: експорт, імпорт.
3. Митне оформлення автотранспорту в різних митних режимах.
4. Порядок визначення митної вартості.
5. Переміщення товарів і вантажів через митний кордон України в режимі транзит.
6. Напрями вдосконалення митної політики для ефективності управління ЗЕД.
7. Управління митним оформленням транспортних засобів фізичними особами.
8. Управління міжнародними дорожніми перевезеннями, як фактор митної діяльності держави.
9. Інтеграція до Європейського Союзу як основний напрям митної політики України.
10. Основні принципи переміщення товарів і транспортних засобів комерційного призначення через митний кордон України.
11. Заборона щодо переміщення окремих товарів через митний кордон України.
12. Обмеження щодо переміщення окремих товарів і предметів через митний кордон України.
13. Українська класифікація товарів зовнішньоекономічної діяльності.
14. Переміщення товарів через митний кордон України в міжнародних поштових відправленнях.
15. Ввезення і вивезення культурних цінностей через митний кордон України.
16. Переміщення валюти через митний кордон України.
17. Пропуск та оподаткування товарів, що вивозяться (пересилаються) громадянами за межі митної території України.
18. Пропуск та оподаткування товарів, які ввозяться (пересилаються) громадянами на митну територію України.
19. Особливості переміщення через митний кордон товарів, що містять об'єкти права інтелектуальної власності.
20. Заходи гарантування доставки товарів, що перебувають під митним контролем.
21. Митне оформлення. Місце і час здійснення митного оформлення.
22. Декларування товарів. Форми та місце декларування.
23. Правові основи митно-тарифного регулювання.
24. Митна вартість товарів. Методи визначення митної вартості товарів.
25. Звільнення від оподаткування митом.
26. Тарифні пільги (тарифні преференції)
27. Міжнародне співробітництво з питань державної митної справи.
28. Нетарифне регулювання переміщення товарів через митний кордон.
29. Порушення митних правил і відповідальність за них.
30. Види адміністративних стягнень за порушення митних правил.

1.5. Індивідуальні завдання

1.5.1. Основні вимоги до написання індивідуальних завдань

Індивідуальні завдання передбачаються у формі реферату.

Тема реферату обирається студентом добровільно або закріплюється за студентом викладачем на початку семестру і виконується за ustalеними вимогами. Виконання реферату передбачає:

— підбір та опрацювання літератури за темою;
— складання плану і виконання роботи (вступ, *перше питання* — розкриття теоретичних аспектів проблеми, виклад основних ідей та пропозицій авторів; *друге питання* — аналіз фактичних та статистичних даних; висновки; список використаної літератури та інформаційних джерел);

Метою виконання рефератів є закріплення і систематизація студентами отриманих знань у процесі участі в аудиторних заняттях і самостійної роботи.

Для виконання реферату студенти повинні використовувати законодавчі та підзаконні акти, інструктивно-методичні матеріали, науково-монографічну літературу, судову практику, статистичні дані, аналітичну інформацію органів управління. Реферат має містити зіставлення різних точок зору з досліджуваного питання.

Роботи виконуються комп'ютерним способом з одностороннім розміщенням тексту на папері формату А4 (210 мм x 297 мм) з дотриманням прийнятих у діловодстві стандартних берегів : лівого — 30 мм, верхнього та нижнього — 20 мм, правого — не менше 10 мм.

Робота починається з титульного аркуша. Нумерація аркушів роботи починається з титульного аркуша. Номер на титульному аркуші не проставляється.

Обсяг роботи має забезпечувати належне висвітлення завдання і повинно бути виконано шрифтом Times New Roman кеглем 14 з 1,5 міжрядковим інтервалом.

Обов'язково в тексті повинні бути посилання на джерела, що були використані при написанні реферату. Посилання подаються у квадратних дужках з вказівкою номера джерела, за яким воно внесене у список використаних джерел, та сторінки (якщо подається точна цитата або числові дані), наприклад [3, с.8].

Загальний обсяг реферату має становити до 15 сторінок формату А4.

1.5.2. Тематика індивідуальних завдань

1.5.2.1. Тематики рефератів

1. Митний режим імпорту.
2. Митний режим реімпорту.
3. Митний режим експорту.
4. Митний режим реекспорту.
5. Митний режим транзиту.
6. Застосування митного режиму транзиту при перевантаженні товарів.
7. Каботажні перевезення.
8. Митний режим тимчасового ввезення.
9. Забезпечення дотримання вимог митного режиму тимчасового ввезення.
10. Митний режим тимчасового вивезення.
11. Звільнення від оподаткування митними платежами в митному режимі тимчасового вивезення.
12. Митний режим митного складу.
13. Митний режим вільної митної зони.
14. Митний режим безмитної торгівлі.

15. Митний режим переробки на митній території.
16. Митний режим переробки за межами митної території.
17. Митний режим знищення або руйнування.
18. Митний режим відмова на користь держави.

Оцінювання результатів виконання рефератів здійснюється відповідно до чинної в університеті системи оцінювання знань в умовах запровадження Європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС) і включається до поточної успішності.

1.6. Підсумковий контроль

Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі усного екзамену.

1.6.1. Питання для підсумкового контролю

1. Митне право як комплексна галузь права. Співвідношення з іншими галузями права.
2. Предмет та джерела митного права.
3. Державна політика у сфері митної справи. Механізм реалізації державної митної політики.
4. Державна митна справа України та її ключові поняття за законодавством України.
5. Співвідношення понять митна територія України та митний кордон України.
6. Уповноважений економічний оператор, як суб'єкт зовнішньоекономічної діяльності.
7. Заходи нетарифного митного регулювання зовнішньоекономічної діяльності.
8. Заходи митно-тарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності.
9. Поняття товару та мета визначення митного статусу товару.
10. Організаційно-правові засади та мета створення і функціонування зон вільної торгівлі, спеціальних митних зон та митних союзів. Їх значення для міжнародного товарообігу.
11. Поняття та мета визначення країни походження товару.
12. Поняття, форми та строки митного контролю.
13. Митна процедура та митні формальності. Митні процедури щодо фізичних осіб та щодо юридичних осіб.
14. Класифікація митного контролю. Митний контроль: загальний; спрощений; спеціальний.
15. Особистий огляд як особлива форма митного контролю.
16. Особливі принципи митного контролю: мінімізації та вибіркості.
17. Засоби та способи переміщення товарів
18. Поняття та види пункту пропуску через митний кордон України.
19. Поняття та види зон митного контролю. Режим зони митного контролю.
20. Мета створення та функціонування пунктів пропуску та зон митного контролю.
21. Способи перевірки документів та відомостей, які подаються митним органам під час здійснення митного контролю.
22. Огляд та переогляд як форма митного контролю.
23. Види, підстави та порядок проведення документальних перевірок.
24. Поняття та мета митного оформлення. Митний контроль та митне оформлення як основні категорії державної митної справи України.
25. Місце і час здійснення митного оформлення. Строки митного оформлення.
26. Правовідносини які виникають в процесі митного контролю та оформлення. Суб'єкти та об'єкти митного контролю та оформлення.
27. Співвідношення понять «митні правила», «митний контроль», «митне оформлення», «митні формальності», «митна процедура».
28. Стадії митного оформлення.
29. Порядок та підстави відмови у митному оформленні.

30. Поняття, форми та способи декларування.
31. Поняття та види митної декларації.
32. Місце та строки декларування.
33. Правовий статус декларанта або особи уповноваженої на декларування.
34. Помилки у митній декларації. Зміна, відкликання та визнання митної декларації недійсною.
35. Поняття, мета та види митних режимів.
36. Стисла характеристика митних режимів.
37. Співвідношення категорій «вартість товару», «митна вартість товару», «митна вартість товарів, що ввозяться /вивозяться».
38. Поняття митної вартості товару та цілі використання відомостей про митну вартість товарів.
39. Методи визначення митної вартості товарів послідовність та порядок їх застосування.
40. Порядок здійснення контролю правильності визначення митної вартості товарів та причини коригування митної вартості товарів.
41. Українська класифікація товарів зовнішньоекономічної діяльності. Гармонізована система опису та кодування товарів.
42. Поняття та порядок класифікації товарів в зовнішньоекономічній діяльності України.
43. Ведення Української класифікації товарів зовнішньоекономічної діяльності.
44. Порядок та мета проведення митних експертиз.
45. Поняття та види митних платежів. Особи, на яких покладається обов'язок із сплати митних платежів.
46. Поняття та класифікація мита. Особливі види мита.
47. Об'єкти оподаткування митом, база оподаткування митом та платники мита.
48. Ставки мита.
49. Тарифні пільги (тарифні преференції). Звільнення від оподаткування митом (податкові пільги).
50. Особливості оподаткування митом в контексті митних режимів.
51. Ввіз, вивіз фізичними особами національної та іноземної валюти. Пересилання валюти в міжнародних поштових та експрес-відправленнях.
52. Пропуск та оподаткування товарів, які ввозяться на територію України або вивозяться з території України громадянами.
53. Двоканальна система митного контролю товарів, транспортних засобів, що переміщуються через митний кордон України громадянами. Перелік товарів, які можуть бути віднесені до особистих речей громадян.
54. Ввезення на митну територію України громадянами алкогольних напоїв та тютюнових виробів. Обмеження щодо ввезення громадянами товарів на митну територію України.
55. Види діяльності, контроль за провадженням яких здійснюється митними органами. Ліцензія та дозволи, що надаються підприємствам.
56. Правовий статус декларанта, митного брокера, агента з митного оформлення.
57. Заходи щодо запобігання та протидії контрабанді.
58. Поняття порушення митних правил. Суб'єкти відповідальності.
59. Види адміністративних стягнень за порушення митних правил. Основні і додаткові стягнення.
60. Строки накладення адміністративних стягнень у справах про порушення митних правил. Особливості відповідальності за деякі види порушень митних правил.
61. Класифікація осіб, які беруть участь у провадженні в справах про порушення митних правил.

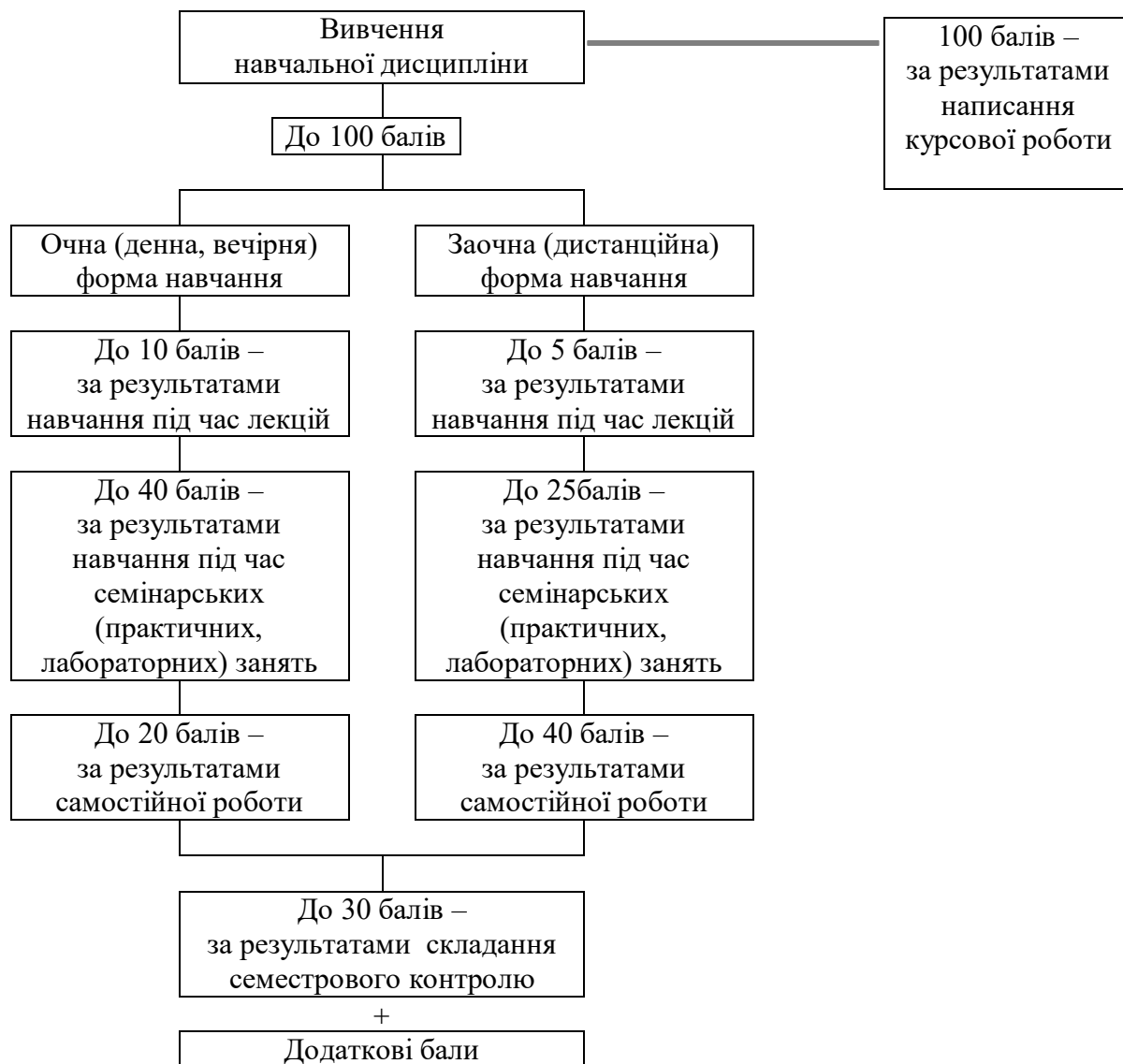
62. Права та обов'язки осіб, які беруть участь у провадженні в справах про порушення митних правил.
63. Класифікація порушень митних правил.
64. Перелік та стисла характеристика процесуальних дій у справах про порушення митних правил. Процесуальні документи.
65. Посадові особи митних органів, які здійснюють провадження у справі про порушення митних правил. Обставини, що виключають можливість здійснення посадовою особою митного органу провадження у справі про порушення митних правил.
66. Підстави для порушення справи про порушення митних правил. Посадові особи, уповноважені складати протоколи про порушення митних правил.
67. Права та обов'язки осіб та представників осіб, які притягуються до адміністративної відповідальності за порушення митних правил.
68. Мета і порядок застосування адміністративного затримання.
69. Компроміс у справі про порушення митних правил. Поняття, сторони, форма, умови укладення мирової угоди.
70. Кваліфікація переміщення товарів «поза митним контролем» та переміщення товарів «з приховуванням» від митного контролю. Кваліфікуючі ознаки, відповідальність.
71. Місце, строки та органи, уповноважені на розгляд справ про порушення митних правил. Особливості розгляду судом.
72. Порядок оскарження постанов у справах про порушення митних правил. Органи та строки оскарження.
73. Підстави для скасування або зміни постанови про накладення адміністративного стягнення за порушення митних правил.
74. Порядок виконання постанов про накладення адміністративних стягнень за порушення митних правил, винесених митним органом або судом. Суб'єкти, строки та контроль за виконанням.
75. Обставини, що пом'якшують відповідальність при порушенні митних правил. Обставини, що обтяжують відповідальність при порушенні митних правил.

1.6.2. Приклад залікового білету

1. Поняття і предмет митного контролю.
2. Особистий огляд як виняткова форма митного контролю.
3. Митний режим експорту.

2. Схема нарахування балів

2.1. Нарахування балів студентам з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до такої схеми:

2.2. Обсяг балів, здобутих студентом під час лекцій з навчальної дисципліни, обчислюється у пропорційному співвідношенні кількості відвіданих лекцій і кількості лекцій, передбачених навчальним планом, і визначається згідно з додатками 1 і 2 до Положення про організацію освітнього процесу в Хмельницькому університеті управління та права.

З цієї навчальної дисципліни передбачено проведення 13 лекцій за денною формою навчання.

№ з/п	Форма навчання	Кількість лекцій за планом	Кількість відвіданих лекцій												
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1.	Денна	10	0,8	1,5	2,3	3,1	3,8	4,6	5,4	6,2	6,9	7,7	8,5	9,2	10,0

2.3. З цієї навчальної дисципліни передбачено проведення 10 семінарських занять за денною формою навчання.

За результатами семінарського (практичного, лабораторного) заняття кожному студенту до відповідного документа обліку успішності виставляється кількість балів від 0 до 5 числом, кратним 0,5, яку він отримав протягом заняття.

Критерії поточного оцінювання знань студентів наведені у п.4.3.8. Положення про організацію освітнього процесу в Хмельницькому університеті управління та права (затвердженого 29 травня 2017 року, протокол № 14).

2.4. Перерозподіл кількості балів в межах максимально можливої кількості балів за самостійну роботу студентів та виконання індивідуальних завдань, наведено в наступній таблиці:

№ з/п	7 тем	Номер теми							Усього балів
		1	2	3	4	5	6	7	
1.	Максимальна кількість балів за самостійну роботу	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1	15
2.	Максимальна кількість балів за індивідуальне завдання	5							5
Усього балів									20

3. Рекомендовані джерела

3.1. Основні джерела

1. Конституція України. Прийнята Верховною Радою України 28 червня 1996 року № 254 к/96-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.
2. Кодекс України про адміністративні правопорушення: Закон № 8073–Х від 7 грудня 1984 року. *Відомості Верховної Ради Української РСР*. 1984. Додаток до № 51. Ст. 1122.
3. Митний кодекс України: Закон від 13 березня 2012 року № 4495 VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2012 № 44-48. Ст. 522.
4. Податковий кодекс України. *Відомості Верховної Ради України*. 2011. №13-14, №15-16, №17. Ст.112.
5. Митне право : навч.-метод. посіб. / В. Т. Білоус [та ін.]. Ірпінь : Вид-во Нац. ун-ту ДПС України, 2012. 104 с.
6. Митне право : навч. посіб. / за заг. ред. проф. В.В. Ченцова. К. : Вид-во Нац. ун-ту ДПС України, 2007. 283 с.
7. Митне право України : навч. посіб. / за заг. ред. В. В. Ченцова. К. : Істина, 2007. 328 с.
8. Шульга М. Г. Митне право України : учебное пособие. Х. : Нац. юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого, 2005. 100 с.
9. Шишка Р.Б. Митне право України : підручник. Київ: Центр учбової літератури, 2008. 320 с.

3.2. Допоміжні джерела

Тема 1.

1. Конституція України. Прийнята Верховною Радою України 28 червня 1996 року № 254 к/96-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.

2. Кодекс України про адміністративні правопорушення: Закон № 8073–Х від 7 грудня 1984 року. *Відомості Верховної Ради Української РСР*. 1984. Додаток до № 51. Ст. 1122.
3. Митний кодекс України: Закон від 13 березня 2012 року № 4495 VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2012 № 44-48. Ст. 522.
4. Податковий кодекс України. *Відомості Верховної Ради України*. 2011. №13-14, №15-16, №17. Ст.112.
5. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16.04.1991 р. № 959 із змінами та доповненнями. *Відомості Верховної Ради УРСР*. 1991. № 29. С. 377 від 16.07.1991.
6. Положення Про Державну фіскальну службу України: постанова міністрів України від 21 травня 2014 року № 236. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/236-2014-%D0%BF>
7. Гребельник О.П. Основи митної справи: уавчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2003. 600 с.
8. Дубініна А.А., Сорокіна С.В., Зельніченко О. І. Митна справа: підручник. К.: Центр учбової літератури, 2010. 320 с.
9. Додін Є. В. Виникнення та становлення митного права в Україні. *Митна справа*. – 2013. №1. С. 10-14.
10. Додін Є. В. Міжнародне співробітництво з питань митної справи : навч. посіб. / Є. В. Додін, В. В. Серафімов. О. : [б. в.], 2012. 175 с.
11. Додін Є. В. Систематизація митного законодавства сучасної України. *Митна справа*. №1. 2013. С. 11-22.
12. Кольбенко А. В Становлення митної справи у Київській Русі. *Вісник Львівського ін-ту*. 1994. № 31. С 23-24.
13. Кольбенко А.В. Митна політика козацької держави. *Вісник Львівського ін-ту*. 1995. № 32. С 95-96.
14. Митна політика та митна безпека: концептуальне визначення і шляхи забезпечення : [монографія] / за ред. д-ра екон. наук, засл. діяча науки і техніки України П. В. Пашка. К. : Знання, 2012. 215 с.
15. Оніщик Ю. В. Фінансові правовідносини у митній сфері. *Митна справа*. 2012. №2. С. 15-20.
16. Пашко П. В. Про термін «митна політика». *Митна справа*. 2013. №1. С. 5-11.
17. Федотова І. О. Загальні аспекти визначення правового статусу фізичних осіб як суб'єктів митних правовідносин. *Митна справа*. 2013. №1. С. 43-49.
18. Федотова І. О. Юридичні особи як суб'єкти митних правовідносин. *Митна справа*. 2012. №2. С. 9-15.
19. Шульга М. Г. Кодифікація митного законодавства: шляхи вдосконалення. *Право та управління. Електронне наукове фахове видання*. 2012. №2. С. 1018-1032.

Тема 2.

1. Конституція України. Прийнята Верховною Радою України 28 червня 1996 року № 254 к/96-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.
2. Кодекс України про адміністративні правопорушення: Закон № 8073–Х від 7 грудня 1984 року. *Відомості Верховної Ради Української РСР*. 1984. Додаток до № 51. Ст. 1122.
3. Митний кодекс України: Закон від 13 березня 2012 року № 4495 VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2012 № 44-48. Ст. 522.
4. Податковий кодекс України. *Відомості Верховної Ради України*. 2011. №13-14, №15-16, №17. Ст.112.

5. Про державне регулювання імпорту сільськогосподарської продукції: Закон від 17.07.1997 № 468/97 ВР. *Офіційний вісник України*. 1997. № 41. С. 24 від 24.10.1997.
6. Про деякі питання ввезення на митну територію України та реєстрації транспортних засобів. Закон України від 06.07.2005. *Відомості Верховної Ради України*. 2005. № 34. Ст.435.
7. Про застосування спеціальних заходів щодо імпорту в Україну: Закон від 22.12.1998 № 332 XIV. *Офіційний вісник України*. 1999. № 7. С. 27 від 05.03.1999.
8. Про захист національного товаровиробника від субсидованого імпорту: Закон від 22.12.1998 № 331 XIV. *Офіційний вісник України*. 1999. № 7. С. 67 від 05.03.1999.
9. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16.04.1991 р. № 959 із змінами та доповненнями. *Відомості Верховної Ради УРСР*. 1991. № 29. С. 377 від 16.07.1991.
10. Про виконання митних формальностей відповідно до заявленого митного режиму: Наказ Міністерства фінансів України від 31.05.2012 № 657. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z1669-12>
11. Про встановлення норм ввезення (вивезення) алкогольних напоїв і тютюнових виробів для споживання членами екіпажу та пасажирями на борту транспортного засобу, який здійснює міжнародний рейс і прибуває на митну територію України: Наказ Міністерства фінансів України від 30.05.2012 № 628. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0956-12>
12. Митне право : навч.-метод. посіб. Ірпінськ : Вид-во Нац. ун-ту ДПС України, 2012. 104 с.
13. Міжнародна конвенція 1973 року щодо спрощення та гармонізації (узгодження) митних процедур (Конвенція Кіото). *Збірник міжнародних договорів Організації Об'єднаних Націй*. 1980. Т. 1208; 1982. Т. 1275.
14. Митне право : навч. посіб. / за заг. ред. проф. В.В. Ченцова. К. : Вид-во Нац. ун-ту ДПС України, 2007. 283 с.
15. Митне право України : навч. посіб. / за заг. ред. В. В. Ченцова. К. : Істина, 2007. 328 с.
16. Шульга М. Г. Митне право України : учебное пособие. Х. : Нац. юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого, 2005. 100 с.
17. Шишка Р.Б. Митне право України : підручник. Київ: Центр учбової літератури, 2008. 320 с.
18. Додін Є. В. Митні формальності на морському і річковому транспорті : навч. посіб. О. : [б. в.], 2012. 104 с.
19. Качан В. В. Особливості митних формальностей в режимі прикордонної торгівлі. Митна справа. 2013. №1. С. 56-65.
20. Сучасні транспортно-митні технології міжнародних перевезень товарів : [монографія] / за ред. А. М. Пасічника. Д. : АМСУ, 2012. 287 с.
21. Швець Г. О. Захист прав інтелектуальної власності на митному кордоні : посібник. Маріуполь : Вид-во ПДТУ, 2012. 214 с.
22. Шульга М. Г. Кодифікація митного законодавства: шляхи вдосконалення. *Право та управління*. 2012. №2. С. 1018-1032.

Тема 3.

1. Конституція України. Прийнята Верховною Радою України 28 червня 1996 року № 254 к/96-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.
2. Кодекс України про адміністративні правопорушення: Закон № 8073–Х від 7 грудня 1984 року. *Відомості Верховної Ради Української РСР*. 1984. Додаток до № 51. Ст. 1122.

3. Митний кодекс України: Закон від 13 березня 2012 року № 4495 VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2012 № 44-48. Ст. 522.
4. Про затвердження переліків товарів, на які встановлено обмеження щодо переміщення через митний кордон України: постанова Кабінету Міністрів України від 21 травня 2012 р. № 436. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/436-2012-%D0%BF>
5. Про встановлення норм ввезення (вивезення) алкогольних напоїв і тютюнових виробів для споживання членами екіпажу та пасажирями на борту транспортного засобу, який здійснює міжнародний рейс і прибуває на митну територію України: Наказ Міністерства фінансів України від 30.05.2012 № 628. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0956-12>
6. Про затвердження Порядку справляння плати за виконання митних формальностей митними органами поза місцем розташування митних органів або поза робочим часом, установленим для них: Наказ Міністерства доходів і зборів України від 16.12.2013 № 804. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0011-14>
7. Митне право : навч.-метод. посіб. Ірпінь : Вид-во Нац. ун-ту ДПС України, 2012. 104 с.
8. Міжнародна конвенція 1973 року щодо спрощення та гармонізації (узгодження) митних процедур (Конвенція Кіото). *Збірник міжнародних договорів Організації Об'єднаних Націй*. 1980. Т. 1208; 1982. Т. 1275.
9. Митне право : навч. посіб. / за заг. ред. проф. В.В. Ченцова. К. : Вид-во Нац. ун-ту ДПС України, 2007. 283 с.
10. Митне право України : навч. посіб. / за заг. ред. В. В. Ченцова. К. : Істина, 2007. 328 с.
11. Шульга М. Г. Митне право України : учебное пособие. Х. : Нац. юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого, 2005. 100 с.
12. Шишка Р.Б. Митне право України : підручник. Київ: Центр учбової літератури, 2008. 320 с.

Тема 4.

1. Конституція України. Прийнята Верховною Радою України 28 червня 1996 року № 254 к/96-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.
2. Кодекс України про адміністративні правопорушення: Закон № 8073–Х від 7 грудня 1984 року. *Відомості Верховної Ради Української РСР*. 1984. Додаток до № 51. Ст. 1122.
3. Митний кодекс України: Закон від 13 березня 2012 року № 4495 VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2012 № 44-48. Ст. 522.
4. Митне право : навч.-метод. посіб. Ірпінь : Вид-во Нац. ун-ту ДПС України, 2012. 104 с.
5. Міжнародна конвенція 1973 року щодо спрощення та гармонізації (узгодження) митних процедур (Конвенція Кіото). *Збірник міжнародних договорів Організації Об'єднаних Націй*. 1980. Т. 1208; 1982. Т. 1275.
6. Митне право : навч. посіб. / за заг. ред. проф. В.В. Ченцова. К. : Вид-во Нац. ун-ту ДПС України, 2007. 283 с.
7. Митне право України : навч. посіб. / за заг. ред. В. В. Ченцова. К. : Істина, 2007. 328 с.
8. Шульга М. Г. Митне право України : учебное пособие. Х. : Нац. юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого, 2005. 100 с.
9. Шишка Р.Б. Митне право України : підручник. Київ: Центр учбової літератури, 2008. 320 с.

10. Положення Про митні декларації: Постановою Кабінету Міністрів України від 21 травня 2012 р. № 450. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/450-2012-%D0%BF>
11. Про затвердження вичерпного переліку підстав, за наявності яких може проводитись огляд (переогляд) товарів, транспортних засобів комерційного призначення митними органами України: постанова Кабінету Міністрів України від 23 травня 2012 р. № 467. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/467-2012-%D0%BF>
12. Про затвердження переліку товарів, вивезення (пересилання) яких громадянами за межі митної території України не допускається: Постанова Кабінету Міністрів України від 28 травня 2012 р. № 468. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/468-2012-%D0%BF>
13. Про затвердження форми митної декларації для письмового декларування товарів, що переміщуються через митний кордон України громадянами для особистих, сімейних та інших потреб, не пов'язаних з провадженням підприємницької діяльності: Постанова Кабінету Міністрів України від 21 травня 2012 р. № 431. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/431-2012-%D0%BF>
14. Про обсяги та порядок ввезення громадянами на митну територію України лікарських засобів та спеціального дитячого харчування: Постанова Кабінету Міністрів України від 23 травня 2012 р. № 458. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/458-2012-%D0%BF>
15. Про встановлення норм ввезення (вивезення) алкогольних напоїв і тютюнових виробів для споживання членами екіпажу та пасажирями на борту транспортного засобу, який здійснює міжнародний рейс і прибуває на митну територію України: Наказ Міністерства фінансів України від 30.05.2012 № 628. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0956-12>
16. Про затвердження Порядку заповнення митної декларації для письмового декларування товарів, що переміщуються через митний кордон України громадянами для особистих, сімейних та інших потреб, не пов'язаних з провадженням підприємницької діяльності: Наказ Міністерства фінансів України від 28.05.2012 № 614. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z1014-12>

Тема 5.

1. Конституція України. Прийнята Верховною Радою України 28 червня 1996 року № 254 к/96-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.
2. Кодекс України про адміністративні правопорушення: Закон № 8073-Х від 7 грудня 1984 року. *Відомості Верховної Ради Української РСР*. 1984. Додаток до № 51. Ст. 1122.
3. Митний кодекс України: Закон від 13 березня 2012 року № 4495 VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2012 № 44-48. Ст. 522.
4. Про Митний тариф України: Закон України від 5 квітня 2001 року № 2371. *Відомості Верховної Ради України*. 2014. № 20-21. С. 24. – Ст. 740.
5. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16.04.1991 р. № 959 із змінами та доповненнями. *Відомості Верховної Ради УРСР*. 1991. № 29. С. 377 від 16.07.1991.
6. Митне право : навч.-метод. посіб. Ірпінь : Вид-во Нац. ун-ту ДПС України, 2012. 104 с.
7. Міжнародна конвенція 1973 року щодо спрощення та гармонізації (узгодження) митних процедур (Конвенція Кіото). *Збірник міжнародних договорів Організації Об'єднаних Націй*. 1980. Т. 1208; 1982. Т. 1275.
8. Митне право : навч. посіб. / за заг. ред. проф. В.В. Ченцова. К. : Вид-во Нац. ун-ту ДПС України, 2007. 283 с.

9. Митне право України : навч. посіб. / за заг. ред. В. В. Ченцова. К. : Істина, 2007. 328 с.
10. Шульга М. Г. Митне право України : учебное пособие. Х. : Нац. юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого, 2005. 100 с.
11. Шишка Р.Б. Митне право України : підручник. Київ: Центр учбової літератури, 2008. 320 с.

Тема 6.

1. Конституція України. Прийнята Верховною Радою України 28 червня 1996 року № 254 к/96-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.
2. Кодекс України про адміністративні правопорушення: Закон № 8073–Х від 7 грудня 1984 року. *Відомості Верховної Ради Української РСР*. 1984. Додаток до № 51. Ст. 1122.
3. Митний кодекс України: Закон від 13 березня 2012 року № 4495 VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2012 № 44-48. Ст. 522.
4. Про державне регулювання імпорту сільськогосподарської продукції: Закон від 17.07.1997 № 468/97 ВР. 1997. № 41. С. 24 від 24.10.1997.
5. Про застосування спеціальних заходів щодо імпорту в Україну: Закон від 22.12.1998 № 332 XIV. *Офіційний вісник України*. 1999. № 7. С. 27 від 05.03.1999.
6. Про захист національного товаровиробника від субсидованого імпорту: Закон від 22.12.1998 № 331 XIV. *Офіційний вісник України*. 1999. № 7. С. 67 від 05.03.1999.
7. Про деякі заходи з оптимізації системи центральних органів виконавчої влади: Указ Президента України від 24 грудня 2012 року № 726. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/726/2012>
8. Про затвердження переліку товарів, вивезення (пересилання) яких громадянами за межі митної території України не допускається: Постанова Кабінету Міністрів України від 28 травня 2012 р. № 468. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/468-2012-%D0%BF>
9. Про затвердження форми митної декларації для письмового декларування товарів, що переміщуються через митний кордон України громадянами для особистих, сімейних та інших потреб, не пов'язаних з провадженням підприємницької діяльності: Постанова Кабінету Міністрів України від 21 травня 2012 р. № 431. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/431-2012-%D0%BF>
10. Про облік повідомлень про факти порушення митних правил, контрабанди або інших протиправних дій : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 29.06.2005 № 220-р. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/220-2005-%D1%80>
11. Про обсяги та порядок ввезення громадянами на митну територію України лікарських засобів та спеціального дитячого харчування: Постанова Кабінету Міністрів України від 23 травня 2012 р. № 458. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/458-2012-%D0%BF>
12. Про Порядок обліку, зберігання, оцінки конфіскованого та іншого майна, що переходить у власність держави, і розпорядження ним: Постанова Кабінету Міністрів України від 25.08.1998 № 1340. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1340-98-%D0%BF>
13. Порядок та строки митного контролю та митного оформлення товарів, що переміщуються лініями електропередачі: Наказ Міністерства фінансів України від 30.05.2012 № 629. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z1037-12>
14. Про визначення переліку виняткових випадків, коли окремі вагони, локомотиви, інші елементи рухомого складу можуть бути виключені зі складу поїзда для проведення митного контролю: Наказ Міністерства фінансів України від 25.05.2012 № 602. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0887-12>

15. Про виконання митних формальностей відповідно до заявленого митного режиму: Наказ Міністерства фінансів України від 31.05.2012 № 657. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z1669-12>
16. Про встановлення норм ввезення (вивезення) алкогольних напоїв і тютюнових виробів для споживання членами екіпажу та пасажирями на борту транспортного засобу, який здійснює міжнародний рейс і прибуває на митну територію України: Наказ Міністерства фінансів України від 30.05.2012 № 628. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0956-12>
17. Про затвердження Інструкції з організації роботи посадових осіб митних органів під час здійснення попереднього документального контролю в пунктах пропуску через державний кордон України: Наказ Міністерства фінансів України від 05.02.2013 № 61. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0312-13>
18. Про затвердження Порядку подання дозволу на провадження митної брокерської діяльності та контролем за нею: Наказ Міністерства фінансів України від 04.08.2015 № 693. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1036-15#n24>
19. Про затвердження Порядку взаємодії підрозділів митниці при здійсненні митного контролю та митного оформлення товарів, що містять об'єкти права інтелектуальної власності: Наказ Міністерства фінансів України від 30.05.2012 № 647. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z1033-12>
20. Про затвердження Порядку заповнення митної декларації для письмового декларування товарів, що переміщуються через митний кордон України громадянами для особистих, сімейних та інших потреб, не пов'язаних з провадженням підприємницької діяльності: Наказ Міністерства фінансів України від 28.05.2012 № 614. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z1014-12>
21. Про затвердження Порядку митного оформлення та контролю за переміщенням припасів: Наказ Міністерства фінансів України від 30.05.2012 № 626. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0999-12>
22. Про затвердження Порядку реєстрації у митному реєстрі об'єктів права інтелектуальної власності, які охороняються відповідно до закону: Наказ Міністерства фінансів України від 30.05.2012 № 648. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z1034-12>
23. Про затвердження Порядку роботи відділу митних платежів, підрозділу митного оформлення митного органу та митного поста при вирішенні питань класифікації товарів, що переміщуються через митний кордон України: Наказ Міністерства фінансів України від 30.05.2012 № 650. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z1085-12>
24. Про затвердження Порядку справляння плати за виконання митних формальностей митними органами поза місцем розташування митних органів або поза робочим часом, установленим для них: Наказ Міністерства доходів і зборів України від 16.12.2013 № 804. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0011-14>
25. Про затвердження Порядку створення зон митного контролю: Наказ Міністерства фінансів України від 22.05.2012 № 583. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0879-12>
26. Про затвердження Типової мирової угоди про припинення провадження в справі про порушення митних правил: Наказ Міністерства фінансів України від 28.05.2012 № 607. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0985-12>
27. Про затвердження форм документів адміністративного затримання: Наказ Міністерства фінансів України від 28.05.2012 № 608. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0917-12>

28. Про затвердження форм процесуальних документів у справах про порушення митних правил: Наказ Міністерства фінансів України від 31.05.2012 № 652. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z1015-12>
29. Про організацію і здійснення прикордонного та митного контролю пасажирських поїздів під час їх руху: Наказ Міністерства фінансів України від 30.12.2011 № 1067/1852/661. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0115-12>

Тема 7.

1. Конституція України. Прийнята Верховною Радою України 28 червня 1996 року № 254 к/96-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.
2. Кодекс України про адміністративні правопорушення: Закон № 8073–Х від 7 грудня 1984 року. *Відомості Верховної Ради Української РСР*. 1984. Додаток до № 51. Ст. 1122.
3. Митний кодекс України: Закон від 13 березня 2012 року № 4495 VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2012 № 44-48. Ст. 522.
4. Податковий кодекс України. *Відомості Верховної Ради України*. 2011. №13-14, №15-16, №17. Ст.112.
5. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16.04.1991 р. № 959 із змінами та доповненнями. *Відомості Верховної Ради УРСР*. 1991. № 29. С. 377 від 16.07.1991.
6. Про Порядок обліку, зберігання, оцінки конфіскованого та іншого майна, що переходить у власність держави, і розпорядження ним: Постанова Кабінету Міністрів України від 25.08.1998 № 1340. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1340-98-%D0%BF>
7. Про затвердження Типової мирової угоди про припинення провадження в справі про порушення митних правил: Наказ Міністерства фінансів України від 28.05.2012 № 607. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0985-12>
8. Про затвердження форм документів адміністративного затримання: Наказ Міністерства фінансів України від 28.05.2012 № 608. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0917-12>
9. Про затвердження форм процесуальних документів у справах про порушення митних правил: Наказ Міністерства фінансів України від 31.05.2012 № 652. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z1015-12>
10. Войцешук А. Д. Боротьба з контрабандою та порушеннями митних правил : підруч. для студ. ВНЗ / за ред. А. Д. Войцешука. Хмельницький : Інтрада, 2008. 328 с.
11. Головійчук Л. Т. Причини та умови злочинності у сфері службової діяльності працівників митних органів. *Митна справа*. №1. 2013. С. 95-101.
12. Шевчук О. М. Відповідальність за порушення порядку переміщення лікарських засобів через митний кордон України. *Митна справа*. 2013. №1. С. 65-72.
13. Шевчук О. М. Особливості митного контролю та оформлення лікарських засобів, які відносять до групи «прикриття» та «ризик». *Митна справа*. 2012. №1. С. 67-74.

4. Інформаційні ресурси в Інтернеті

<http://iportal.rada.gov.ua/> - Верховна Рада України
<http://sts.gov.ua/> - Державна фіскальна служба України
<http://www.customs.gov.ua/> - Державна митна служба України
<http://www.khmelnytsky.com/> - Хмельницька міська рада
<http://www.kmu.gov.ua/control/> - Урядовий портал
<http://www.president.gov.ua/> - Президент України
<http://www.nads.gov.ua/> - Національне агентство з питань державної служби
<http://www.nbuv.gov.ua/> - Національна бібліотека України м. В.І. Вернадського
<http://univer.km.ua/> - Хмельницький університет управління та права

Розробник навчально-методичних рекомендацій:

Сторожук І.П. - доцент кафедри конституційного, адміністративного та фінансового права,
кандидат юридичних наук, доцент

_____ І.П. Сторожук

26 серпня 2019 року

Схвалено кафедрою конституційного, адміністративного та фінансового права 27 серпня 2019 року, протокол № 1.

Завідувач кафедри _____ О.М. Буханевич

27 серпня 2019 року

Декан юридичного факультету

_____ С. А. Крушинський

27 серпня 2019 року

Погоджено методичною радою університету 27 серпня 2019 року, протокол № 1.

Голова методичної ради _____ І.Б. Ковтун

27 серпня 2019 року

Обліковий обсяг програми – 3,1 ум.др.арк.